

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemajo mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Ilustrati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat „ 15 „
 za trikrat „ 13 „
 za večkrat primeren popust.
 Paročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2 vln.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Sodba v Sarajevu.

Preteklo sredo je padla v Sarajevu sodba nad zarotniki, ki so umorili prestolonaslednika Franc Ferdinanda in njegovo plemenito soprogo.

Ta umor je bil zadnji povod voj-ske, ki pretresa danes ves svet. Občudovanja je vredna mirnost, pravičnost in zakonitost, s katero je avstrijska sodna oblast obravnavala ta strahoviti zločin in ga zakonitim potom tudi izvršila. Tudi v teh strašnih in težkih časih, kjer bi n. pr. v Rusiji s takimi ljudmi kratek konec napravili na kakem drevesu, je pokazal ta proces, kako civilizirana je avstrijska država in kako visoko stoji pravica!

Zarotniki so obsojeni in bodo prejeli svoje plačilo. Z njimi vred so pa obsojeni tudi tisti, ki so moralni provzročitelji tega umora, to je srbska Narodna obrana in več drugih civilnih in vojaških srbskih dostojanstvenikov, ki so za umorom stali. Tem za enkrat ni mogoče blizu, ampak prišel bo čas, ko bo padla težka roka pravice tudi nad nje in njihove krvave roke.

Obravnavo je dokazala, da je umor sprožila »Narodna obrana«, skoro bi rekli, da je morilce najela. »Narodna obrana« je širila špijonažo po avstrijskem jugu, ona je morilce zbiral, jih preskrbel s orožjem iz srbskega arzenala in je vthotapila v Bosno. In temu društvu je stala na strani srbska vlada in srbski častniški zbor! Podpirali so društvo pri vseh sovražnostih, ki so bile naperjene proti naši monarhiji.

»Franca Ferdinanda, tega močnega moža, je treba spraviti s poti,« tako so govorili srbski mogočnjaki, ki so poslali zarotnike v Sarajevo! Kakšna propalost! Policijska uradnika v Sarajevu sta v Belgradu zaprtemu priči Milovaniču po umoru rekla, kako mu izrežek časopisa, ki je poročal o umoru: »Ti si hotel to preprečiti, ali mi smo brihtnejši od tebe. Sedaj pride na vrsto Avstrija, ki jo bomo razrušili.« Kaj pa to, da je srbski prestolonaslednik sprejel atentatorja Jukiča kratko pred njegovim atentatom v Zagrebu v avdijenci in mu, kakor je obravnavo dokazala, med njegovim procesom poslal pozdrave. Kaj pa to pomeni, da je zarotnika Čubriloviča letos aprila meseca predstavil neki odbornik »Narodne obrane« prestolonasledniku srbskemu, Aleksandru! To

predstavljen je se je vršilo približno ob istem času, ko je dobil zarotnik Ilić pismo od Principa iz Belgrada, da je umor Franc Ferdinanda sklenjena sklenjena stvar!

»Narodna obrana« je zastupila del srbskega ljudstva v monarhiji. Ta propad nam je jasno odkrila sarajevska obravnavo. Srednješolska mladina zastrupljena, srbski učitelji zapeljani, telovadna in druga društva prepojena z veleizdajalskim duhom. Ta duh je silil polagoma v šole, med pravoslavne pape, v cerkvene občine itd. In zarotnik Princip je cinično dejal pred sodiščem, da tako, kakor on, »misli vsak pošten Srba! Kakšna zavratnost, zahrbnost in hinavščina se je razpasla med ljudmi, ki so živeli v tej atmosferi. Miško Jovanović, ki je skrival orožje zarotnikov v Tuzli, je poslal cesarju v imenu lojalnih srbskih telovadnih društev sožalno izjavo vsled umora prestolonaslednika! Kakšno propalost v srbskem političnem življenju nam slika ta obravnavo!

Ta obravnavo je dokazala, kako upravičena je bila monarhija, da je nastopila proti tej zarotniški politiki v Srbiji, ki je hotela državi izkopati grob. To je tudi ultimatum avstrijske vlade povdarjal, ki ni šel za tem, da bi kršil srbsko neodvisnost, ampak za tem, da se taka zločinska politika enkrat za vselej s poti spravi!

Naša vlada je imela neskončno potrpežljivost; videla je, da vsi atentati in atentatorji prihajajo iz Belgrada, da prihaja od tam doli ta prevratni duh, ki zastuplja srbsko ljudstvo! Neštokrat je odpustila in potrpela. Ko je pa padel prestolonaslednik, je bila mera polna!

Danes grome topovi in svet pretresa strašna vojna, ki prinaša celemu svetu strašno gorje! Pravica nikoli ne umrje! Pravica bo tudi obsodila in udarila one, ki so krivi te strašne nesreče.

× × ×

Tukaj prinašamo razsodbo, ki jo je izreko sarajevsko sodišče nad srbskimi zarotniki. Glavni zarotniki so bili Princip, ki je streljal, Čubrilović, ki je vrgeł bombo, Popović in Vaso Čubrilović, ki sta prežila z bombami in revolverji pred poslopjem avstro-ogrskе banke, in Grabež. Ilić je pa dal orožje Popoviču in Čubriloviču in razpostavil morilce na cesti. Vseh obtožencev je bilo 22. Obsojeni so bili:

Na smrt so obsojeni:

1. Danilo Ilić,
2. Veljko Čubrilović,
3. Nedo Kerović,
4. Miško Jovanović,
5. Jakov Milović.

Na dosmrtno je obsojen:

1. Mitar Kerović.

Na težko je obsojen:

1. Gavro Princip, 20 let,
2. Nedeljko Čabrinović, 20 let,
3. Trifko Grabež, 20 let,
4. Vaso Čubrilović, 16 let,
5. Cvjetko Popović, 13 let,
6. Ivan Kranjčević, 10 let,
7. Lazo Gjukic, 10 let,
8. Cvijan Stepanović, 7 let,
9. Branko Zagorac, 3 leta,
10. Marko Perin, 3 leta.

Oproščeni:

1. Jovo Kerović,
2. Blagoje Kerović,
3. Nikola Forkapić,
4. Dragan Kalember,
5. Mićo Mičić,
6. Obren Milošević.

Glavni krivci: Princip, Čabrinović, Grabež, Popović in Čubrilović so obsojeni na ječo; ostrejšje jih niso mogli obsoditi, ker bosanski zakon hudodelce pod 20 let stare ne obsoja k smrti.

Na smrt so obsojeni: Jakov Milović, star 43 let, ker je vodil Principa in Grabeža z bombami in orožjem preko Drine, dobro vedoč, čemu jih bosta rabila; Veljko Čubrilović, učitelj v Priboju, star 28 let, ki je vodil zarotnika k Mitro Keroviću in Cvijanu Stojanoviću; Nedo Kerović, star 28 let, ki je vozil zarotnika v Tuzlo; Miško Jovanović, 36 let star, in Danilo Ilić, 24 let star, ker sta skrivala orožje zarotnikov. Ilić je bivši učitelj, Čubrilović ljudski učitelj, drugi so seljaki.

Pregled vojnih dogodkov

od 23. do 30. oktobra 1914.

Na južnem bojišču smo zadnji čas dosegli zopet znatne uspehe. Na Romanji planini poražene srbske in črnogorske oddelke so naše čete tirale dalje proti Drini in jih po štiridnevni bojih pri Višegradu in Goraždi vrgle čez reko. V vzhodni Bosni ni do Drine nobenega sovražnega vojaka več. Vrh tega so naše čete prekorale Savo pri Mitrovici in 27. oktobra po hudih bojih osvojile Ravnjo in močno utrjeno srbsko postojanko pri

Crni Bari v Mačvi. Danes je cela rodovitna mačvanska pokrajina, ki tvori trikot med Drino in Savo, v naših rokah. V teh bojih so naši ujeli mnogo Srbov in zaplenili 4 srbske topove, 8 strelnih pušk in veliko drugega vojnega materiala. K zmagi v Mačvi je mnogo pripomogel naš monitor »Temes«, ki je vrlo izvrševal poizvedovalno službo. Ko se je te dni vračal s poizvedovanja, je pa zadel na sovražno mino in se potopil. Od 77 mož posadke jih je utonilo 22, ostali so se rešili. »Temes« je bil dolg 56 metrov in 9 in pol metra širok; obsegal je 440 ton in imel 1400 konjskih moči.

Na Jadranskem morju se še vedno suče francosko brodovje in večkrat oprezuje krog Boke kotorske; vrše se tudi manjši spopadi z našimi torpedovkami in podmorskimi čolni, pred katerimi imajo francoske križarice tak strah, da se takoj umaknejo, kakor hitro se prikažejo.

Na gališko-bukovinskem bojišču ni bilo odločilnih dogodkov. Bukovina je do Pruta zopet naša. Od Pruta (pri Sniatynu) gre naša bojna črta proti severozapadu mimo Nadvorne (južno od Stanislava) čez Bolechaw in Stryj; kolona, ki je čez uszoški prelaz in Turko preganjala Ruse, je 21. oktobra dospela v Drohobycz. Naše čete, ki so prodrele čez Karpate, se torej na celi črti bližajo Dnestru. Manjši boji so se zadnji teden vršili na tej črti pri Zalucu (južozahodno od Sniatyna) in pri Pasienici (južozahodno od Nadvorne), kjer je bil sovražnik potisnjen nazaj. Odbit je bil tudi ruski poizkus, prodreti v ozemlje Turke. Težki boji se pa vrše na črti Stari Sabor—Medyka, v katere deloma posegajo tudi topovi iz przemyslske trdnjave. Severno, oziroma severnovzhodno od Przemysla so Rusi ponekod vdrl čez reko San, a so že povsod potisnjeni nazaj do reke; pri Jaroslavu so naši ujeli ruskega polkovnika z 200 ruskimi vojaki, pri Zarzeczu pa 1000 Rusov.

Na Ruskem—Poljskem so nemško—avstrijske čete, ki so bile zmagovito prodrele do Visle in vrgle Ruse na celi črti na desni breg, dolgo odbijale vse ruske napade in poizkuse, prodreti zopet proti južozapadu. V teh bojih so se naše čete borile z brezprimerno hrabrostjo, ki jo poudarjajo tudi Rusi v svojih uradnih poročilih; en sam naš zbor je ujel 10.000 Rusov. Ko so pa Rusi dobili nova ojačenja in v ogromni premoči začeli prodirati od Ivanogoroda, Varšave in Novo Georgijevska, so se naše zavezniške čete začele polagoma umikati, da se na ugodnem prostoru iznova razvrste. Rusi zaveznikov niso skušali ovirati, kar je znamenje, da naši niso doživeli nobenega poraza in da je njihovo umikanje le strategična odredba.

Ob Vzhodni Prusiji Nemci polagoma napredujejo; v zadnjih treh tednih so ujeli tod 13.500 Rusov.

Na francosko-belgijskem bojišču še ni nobene odločitve. Ljuti, trdovratni boji se sedaj vrše za zadnji kosček Belgije, na črti Nieuport—Dixmuiden—Ypres. Teh bojev se udeležuje tudi močno angleško brodovje z morja, kar pa nima posebnega pomena, ker je morje nadalje naplavljen s peskom in se vojne ladje radi plitvin ne morejo približati obali. Pač pa nudijo angleške ladje izvrsten cilj nemškim topovom, ki jim prizadevajo veliko škodo. Med Nieuportom in Dixmuidenom se je Nemcem po hudem boju posrečilo prekorati yverski kanal. — Enako trdovratna in krvava borba se nadaljuje na nemškem desnem krilu na približni črti Armentieres (severnozpadno od Lille na belgijski meji) — La Basée—Lens—Arras—Albert—Somme—Oise. Nemci so tod deloma v ofenzivi in polagoma napredujejo. — Reims je še vedno središče artiljerijskega boja. — V Argonih Nemci stalno napredujejo in so zopet zavzeli več sovraž-

LISTEK.

Prihajajo! . . .

Nažgite luči dnes pred slike
 vseh onih, ki so šli od vas,
 in čakajte nocoj glas zvona —
 nosite cvetja v noč tačas . . .
 Prihajajo . . .

Vpognite glave in prav rahlo
 jih kličite po imenih spet;
 zakaj nocoj, ko poje zvon jim,
 nazaj k vam v hiše smejo spet . . .
 Prihajajo . . .

Oj, luči stavite pred slike
 vseh ljubih, ki so šli od vas,
 in široma sprostite roke —
 vseh mrtvih dan je, zdaj je čas! —
 Prihajajo . . .

Volčja draga.

Mira.

Pokojni materi.

Pozabil — misliš? Tebe?
 Ni v solncu tega dne.
 Dokler ne zabim sebe,
 kako bi zabil tebe —
 kot eno bila sva srce.

Spomin se moj nikoli
 ni bolj spominjal te;
 z menoj si v moji boli,
 kot prej nikjer nikoli,
 ko ni še grob zagrinjal te.

Ti spiš v gomili mirni,
 kjer ni solza, ne ran.
 Nad tábo dih cefirni
 pihlja po grudi mirni,
 ko vsa je zemlja bojna plan.

V teh dneh, ki marsikomu
 so vzeli kruh in krov,
 tvoj pokoj v tistem domu —
 zavidnost marsikomu.
 O, kaj jih plaska brez domov.

Ti še si uro pravo
 odšla na grobni vrt.
 Sedaj jih v prst krvavo
 — ker niso uro pravo
 odšli — polaga kruta smrt.

In če se vi, pokojni,
 spominjate na nas,
 ko v sužnosti brezsojni,
 v sovražbi medsebojni
 grenimo kratek božji čas —

Kaj mislite o živih:
 Prokletstvo naš prepir?
 Ne! V prošnih milostivih
 usmilite se živih;
 še nam ga izprosile — mir!

Silvin Sardenko.

Pokopališče ob Drini.

(Premišljevanja avstrijskega črnovojnika na meji.)

Kjer taborimo, se oklepa Drina srbskih brežin, predgorij, ki so napojeni s krvjo naših vrljih junakov. Na avstrijski strani se širi kilometer široka, naplavljen ravan. Za njo se precej strmo dvigajo naše gore. Nedaleč od ceste, ki vodi po dolini, nad krajem na bregu, pod gozdom, stoji novo pokopališče. Tu pokopavajo junake, ki jih še žive prineso v dolino. Tisti, ki so na gorah padli, so naši svobodni grob na mestu svoje smrti. Kadar se te gore končnoveljavno priklopijo Avstriji, se bo pač na njih dvignil spomenik, ki bo bodočim rodovom javil imena padlih in posvetil to mesto kot eno onih, ki so videla avstrijska junaštva in kjer se je začela nova, slavna doba naše zgodovine. Danes kaže grobove le majhni, priprosti križi in tu in tam lesena ograja, okrašena s smerečjem. Tudi pokopališče v dolini je priprosto, samo grobovi stoje v ravni vrsti, in na nekaterih križih so imena pokopanih.

Večer je, miren, hladen večer lepega jesenskega dne, ki smo ga postali kočno po dolgih deževnih in mrzlih tednih deležni. Službeni odmor mi dovoljuje, da se podam po bregu navzgor do pod gozda. Ne daleč od mene gre skupina ljudi po poti proti pokopališču.

Hitrih korakov jih doidem in se jim pridružim. Pogreb je. Štirje moške v domači noši nesejo truplo padlega vojaka; krst tukaj ne poznamo. Truplo leži na vojaški nosilnici, pokrito s plaščem. Sprejaj gre vojaški duhovnik s štolo. Za nosilnico stopa nekaj trenskih vajakov in nekaj radovednežev. To je pač priprosto pogreb brez vsega vojaškega sijaja. Ne gre drugače, vojna je. Na pokopališču polože truplo v jamo, ki je proračunana za pet mrtličev; med duhovnikovimi molitvami pokrijejo truplo z zemljo. Grob se zasuje, kadar bo poln. En mrtlič še manjka; najbrže ne bo treba nanj čakati niti en dan. Potem se zasuje dvajseti grob, v katerem zori setev za poslednji dan. Duhovnik in drugi pogrebci odidejo, grobarji posedejo krog taboriščnega ognja tam onstran pokopališča in kade cigarete; stemnilo se je popolnoma. Tiho veje mrzel vetrec iz doline, z drevja padajo rdeči, rumeni in rujavi listi, v taboriščih krog in krog rezgetajo konji, tu in tam zalaja pes, po cesti pridrdra voz ali pridrvi avtomobil, skozi vse pa se plete in sliši šum taborečega vojaštva. Sam stojim na pokopališču, naslonjen na veliki križ, ki so ga postavili ob blagoslovljenju novega pokopališča, ter gledam in poslušam v dolino, v ravan in v gore tukaj in tam. Nad mano že miglja nekaj zvezd, ki zro na tiho zemljo.

Hrabri moške, ki počivate tukaj, pozdravljam vas! Moj poklon, gospod stot-

nih strelskih jarkov. — Jugozapadno od Verduna so Nemci odbili hud francoski napad in s protinapadom osvojili francosko glavno postojanko. Francozi so imeli težke izgube. — Vzhodno od reke Mosel so Nemci odbili vsa francoska podvzvetja, ki pa sploh niso bila pomembna.

Vojna na morjih. Nemška križarica »Emden« je pri Pulo Pinangu potopila rusko križarico »Zemčug« in nekega francoskega torpednega lovila. »Emden« si je napravila četrti navidezni dimnik in tako premočila navedeni ladji, da sta jo pustili v bližino.

Turčija je brez vojne napovedi začela sovravnosti proti Rusiji. 29. oktobra dopoldne je neka turška vojna ladja priplula v črnomoško pristanišče Feodosija, ki leži na vzhodni strani krimškega polotoka in začela mesto obstreljevati. Poškodovala je pristaniške zgradbe in več cerkva. — V Novorossijsk, ki leži vzhodno od Feodosije ob kavkaški obali, je pa priplula turška križarica »Hamidie« in pozvala mesto, naj se preda. Nato je križarica zopet odplula.

Štiri kilice znane pesmi.

1. Vojakom ne alkohola!

Splošno se misli, da vojakom, posebno onim, ki pridejo domu na dopust, se mora prijaznost izkazati s tem, da se jim da pijače, kolikor je morejo nesti ali pa — še malo več. To ima svoj vzrok še v stari veri in stari navadi, po kateri ljudje ne znajo drugače veseli biti in veselja razodevati, kakor s tem, da prav brezumno pijejo in za pijačo dajejo. »Zdaj pa pij, kolikor hočeš, bom jaz dal zanj; alo, pijače gor!« — to je stara pesem ob vseh takih prilikah in višek vsega, s čimer ljudje svoje veselje in svojo naklonjenost pokazati. — Posledica tega so razni neredi; in ko vojak pride vinjen ali prepozno v vojašnico, je kaznovan on ali pa drugi zaradi njega. Zgodilo se je že večkrat in se še godi, da vojakov ne puste več domov, ker so prihajali pijani nazaj. Tudi smrtni slučajji so se že primerili. Zares lepa prijaznost, ki pahne človeka v nesrečo!

Ljudje božji, kdaj vas bo že vendar malo luč obsijala, da boste znali veseli biti in veselje drugemu pokazati še na kak drug način, kakor s tem, da ga zalijete s strupom?!

2. Tudi ženske ga cukajo.

Velikokrat se sliši, kako da zdaj pridno pijačujemo nekatere žene. ki imajo moče ali sinove pri vojakih, pa dobivajo podporo, da imajo s čim si ga privoščiti. Seveda ne vse, ampak nekatere. Take tudi govore ali pa vsaj same pri sebi mislijo: Da bi le vojska še kaj dolgo trajala; tako dobro se nam še ni godilo nikoli kakor zdaj! Primerilo se je že, da se je taka ženska napila tako, da je obležala in so jo morali kot kladu na voz naložiti in domu peljati. — Take osebe, ki državno podporo zlorabijo, bi morali poklicani faktorji povsod prav resno prijeti, in če ne pomaga, jim podporo odtegniti; kajti državna podpora je za potrebo, ne pa za potuho, saj jo bodo morali davkoplačevalci s krvavimi žulji skupaj spravljati! Plačevanja po končani vojski bodo že itak ogromna; in poleg vsega drugega naj ljudje plačujejo še žensko pijačevanje!

3. Kolera za »Florjan« in njegov žep.

Po ljubljanskih voglih vidite nabite rdeče pisane plakate, ki vam z vso gotovostjo zatrjujejo, a kdor izpije vsak dan toliko in toliko »Florjana«, ne bo dobil kolere. Kolere se pa vsak boji, torej le pridno po »Florjanu« — z drugo besedo: po šnopsu, kajti Florjan je samo malo poslanjen in z nekaterimi primesmi pomešan šnops. Silno preprosto sredstvo! Da nismo že prej vedeli zanj!

nik! Moje spoštovanje, gospod tovariši! Pozdravljeni vsi vi od naših hrabrih polkov. Na tem malem prostoru je zbarana cela mala Avstrija: Slovani in Nemci, Romani in Madžari, in mal svet zase: mladi in starejši, častniki in moštvo, aktivni vojak in rezervniki. Razlike v vojni malo veljajo, tu pa vlada popolna enakost. Avstriji, bojevniku za domovino, junaki, vrli možje ste vsi, in vsi ste dokončali boj. Pozdravljam vas, svojo glavo klonim pred vami vsemi, pred infanteristom kakor pred stotnikom. Slavimo vas; o mnogih nam so znani njihovi slavni čini in imena, in če ne, nič ne de: Kdor je padel za domovino, si je postavil spomenik v zvestih srcih svojih rojakov. Vi se smehljate? Blaženo, mirno, srečno. Vihar je minil, boj je končan. Ne? Spite, bratje, počivajte! Vi ste dokončali svoje delo. Nas, živih, je ostalo. Vaš zgled nas bo vodil. Dokončali bomo, kar ste vi pustili. Srečne zvezde vladajo nad našim pravičnim bojem, palma zmage se nam obeta, kmalu bodo vihrale zastave v zmago-slavnem veselju. Strašna borba je končana, mir se zopet vrača v koč in palačo, in nova sreča kliče in cvete in se smehlja v jasnem solncu.

Tu, krog vas, bo postalo mirno; bregovi in doline, ki sedaj odmevajo od bojnega hruma, ki jih blijeje kopita tisočev in tisočev konj, ki jih teptajo težke vojaške noge, kjer se čuje govorica

Gospodje zdravniki, da ste tako nevedni in se trudite z vsemi sredstvi omejiti kolero! Zaukažite vendar, da mora vsak deželan dvakrat na dan piti »Florjan«, in kolera bo pregnjana. Ves strah pred njo bo zginil v — žepe Florjana. Kajti razume se, da je to vse skupaj voda na Florjanov mlin — hočemo reči: žep.

Čudimo se — in kakor čujemo, se čudijo tudi gg. zdravniki — da javna oblast dopušča take plakate, s katerimi se ljudstvo samo na zvit način zapeljuje k še večjemu šnopsanju in s tem bolj in bolj disponira za razne bolezni. Kajti šnops jih je doslej pri nas veliko več pokopal kakor kolera. Neki sloveč zdravnik je neke ob času kolere rekel, da bi se moralo zapisati na vse žganjane: Tu se prodaja kolera.

Apeliramo na poštenje vseh slovenskih listov, da take sleparske inserate opusté!

4. Primorska pa Kranjska.

V goriškem »Novem Času« beremo in tudi iz drugih virov vemo, da je c. kr. namestništvo v Trstu izdalo za Trst in za celo Primorje odredbo, po kateri je točenje žganja ne le ob nedeljah in praznikih popolnoma prepovedano, ampak je tudi ob delavnikih dovoljeno točiti žganje samo od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne; torej v času, ko so ljudje pri delu. To je vsekakor bolj primeren prepoved ob času druginje, kakor prepovedovati »zoper« draginjo nedolžne glediške igre (Logatec)! — Primorska deželna vlada je s tem odlokom napravila — najbrž iz lastne inicijative — energičen korak, kakršnih na Kranjskem v tem oziru nismo vajeni, češ, da obstoječe postave ne dovoljujejo kaj več storiti. Kako da je na Primorskem s enim mahom mogoče storiti to, česar na Kranjskem postava ne dovoljuje? Kdaj vremena Kranjcem v tem oziru bodo se zjasnila?

»Sveta vojska«.

Hvaležnost ranjencev.

Ljubljanski bogoslovci, strežniki ranjencev, ki so bili nastanjeni v rezervni bolnici v poslopju Mladike in liceja, dobivajo dannadan od njih zahvalna sporočila. Med drugimi so došli zadnji čas ti-le pozdravi:

5. okt. — Kunas, p. Hosterschlag. — ... s tem se Vam najvljudneje zahvaljujem. Moja rana se, hvala Bogu, vsak dan boljša. Sedaj imam štiri tedne dopusta. Zahvaljujem se Vam še enkrat prav pristrčno za ljubeznivo postrežbo, ki sta mi jo izkazovali daleč od ljubljene domovine. Srčno pozdravljam Vas in Vaše tovariše I v a n V i n z e n z, kakor tudi moji starši, bratje in sestre.

9. okt. — Oberndorf pri Solnogradu. — Naznanjam Vam, da sem že doma in da sem dobil tri tedne dopusta. Zahvaljujem se Vam zopet in zopet za Vašo postrežbo. Alojzij Fleischmann.

18., 23. in 26. okt. Reichenberg. — Najpristrčneje pozdrave iz moje domovine! Zelo bi me veselilo, ko bi mi enkrat odpisali. Vdano pozdravlja K a r e l N e d v e d, štabni naddesetnik.

21. in 22. okt. Jičin. — ... doma sem že tri dni in mi je prav dobro. Bolečin nimam posebno velikih. Kako se Vam godi? Kaj je novega v Ljubljani?

v vseh avstrijskih jezikih, kjer odmevajo kratka, sunkoma zavpita povelja, kjer se glase boleštni kriki, kjer prepadeni obrazi domačinov, katerim so uničeni domovi in premoženje, izražajo bol in obup, kjer si zmrzujejo straže na taborskih ognjih pečejo koruzo, kjer koraka mimo vrsta za vrstjo, pride in počije in zopet nadaljuje svojo pot, kjer junaštvo in moštvo krepko stojita in vladata in kjer se avstrijsko slavno in sijajno razvija, — ti bregovi in doline bodo osameli in mirno ležali v svoji prejšnji plodni južni lepoti. Vse raste in uspeva kakor preje, vrvenje je minilo, številni tujci so odšli. Samo vi, krvave priče, vi ostanete tukaj. Počivali bode tukaj do večnih dni, v globoki rudavi zemlji, obraz obrnjen proti goram, ki ste jih osvojili, k bratom, ki so na njih našli svoj grob, k spomenikom, ki se dvignejo na vrhovih. Vas ne vzdrami več gromenje topov in mrlišna težnja, da bi prodrli naprej. Nad vami svetijo večne zvezde enakomerno, v mogočnem miru vse noči brezkončnih let.

Iz žepa vzamem električno svetilko in posvetim krog grobov in križev. Nekateri so okrašeni s suhimi venc, gomila ograjena z okroglimi kamenčki, in iz njih je napravljen tudi križ, kakor na grobovih revežev na Vernih duš dan.

Na nekaterih grobovih kloni glavo ovenela astra. Nekateri leseni križi imajo napis: Stotnik Zbytovsky, 12. 9.

Lepo Vas pozdravlja Stanislav Roder, enoletni prostovoljec.

21. okt. Dunaj. — Iskren pozdrav Vam na poti domov pošilja Jožef Semrad (Vesce, p. Soběslav, Češko.) Pozdrav vsem Vašim tovarišem!

22. okt. Solnograd. — Izpolnjujoč svojo obljubo Vam pošiljam karto iz Solnograda. Najlepša hvala za Vaš trud! Franc Armstorfer, Oberndorf pri Solnogradu.

24. okt. — Gablonz na Češkem. — Najpristrčneje pozdrave Vam pošilja Vaš nekdanji pacient August Lange. Štiri tedne sem na dopustu radi bolezni. Še enkrat najiskrenejšo zahvalo za ljubeznivo postrežbo.

Tudi v druge ljubljanske bolnice prihajajo slične zahvale, a naš prostor je preomejen, da bi mogli vse navesti.

Vrnitev galiških beguncev.

O tem se uradno izvaja: Javnost se je zadnji čas večkrat pečala z vrnitvijo galiških beguncev. Čas je, da se obrazlože načela, ki so glede na to vprašanje merodajna pri pristojnih oblastih z ozirom na koristi posameznih krajev. Okrajji, kateri so po sedanjem stanju vojaških operacij odprti vrnitvi deloma pobeglega prebivalstva, so že bili po gališkem namestništvu naznanjeni. Odprt je večji del srednje Galicije in vzhodne Galicije izvzemši Krakova, kjer se z ozirom na trdnjavske tehnične okoliščine ne želi, da bi se kmalu vrnili begunci. Ne more se dvomiti, da se želi in da je potrebno, da se navedena ozemlja kmalu naselijo in da se zopet prične gospodarsko življenje in prepreči prevelike izgube, ki nastanejo, če razna dela počivajo. Neposredna vrnitev vseh beguncev pa naleti na gotove težave. Premožni begunci, ki se lahko doma prežive in tisti begunci, ki žive raztreseni v večjih mestih brez služba v slabih bivališčih in trpe pomanjkanje ter lahko še povišajo tam število brezposelnih, ne da dobe sami delo, store najboljše, kolikor to tiče zahodno Galicijo, da se prej ko mogoče vrnejo domov in pripomorejo, da se obnove tam redne razmere. Prej naj se pa glede na povratek obrnejo na pomožni odbor za begunce, Dunaj, III. okraj Schwarzenbergplatz ali pa na »Industriehaus, Zentrallstelle für

Flichtlingsfürsorge«, II. Bezirk, Zirkusgasse št. 5, kjer dobe potrebne informacije. V državnih pribežališčih nahajajoči se begunci se vrnejo v oddelkih domov; da napravijo prostor tistim beguncem, ki so ostali raztreseni v večjih mestih.

Nemška križarica »Emden« potopila rusko križarico in enega francoskega lovila torpedov.

Lipso, 30. oktobra. »Leipziger Nachrichten« poročajo iz Kodanja: Uradno se poroča iz Peterburga, da je nemška križarica »Emden« pri Pulo Pinangu s torpednimi streli potopila rusko križarico »Zemčug« in nekega francoskega lovila torpedov. »Emden« se je napravila nepoznana s tem, da si je napravila napačni četrti dimnik ter se je tako mogla nespoznana približati uničenim ladjam.

× × ×

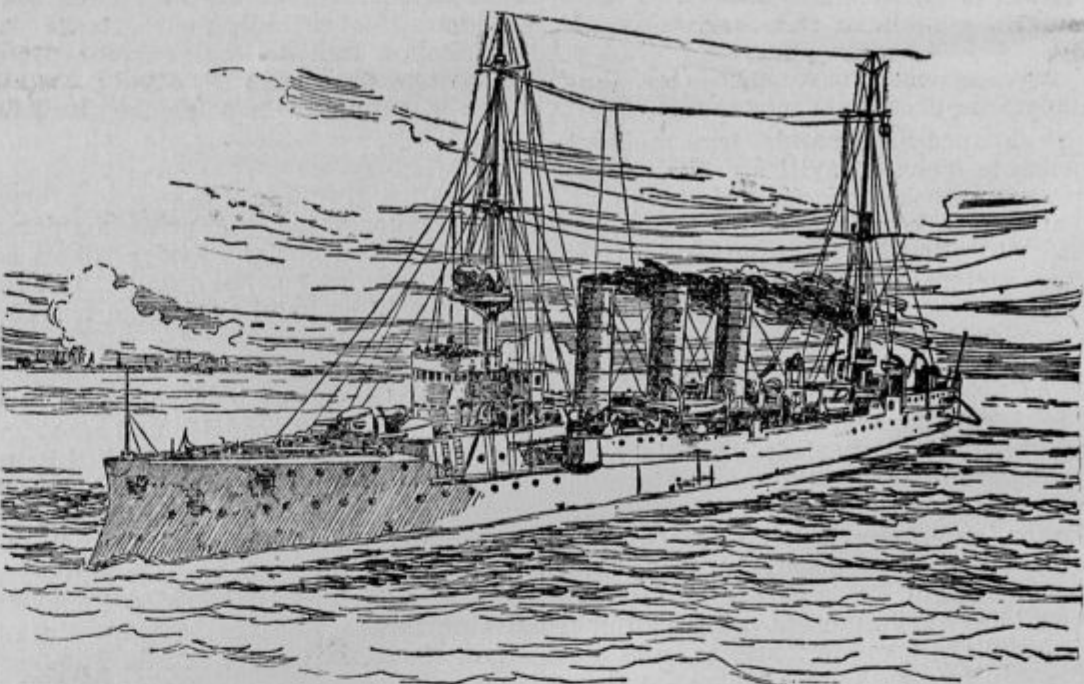
Ruska križarica »Zemčug« je pripadala ruskemu sibirskemu brodogradu. Poleg nje pripada temu brodogradu še križarica »Askold«. »Zemčug« je imela prostornine 3103 ton in Yarrowe parne stroje s 17.000 konjskimi močmi. V morje je bila spuščena leta 1903. Oborožena je bila s 14 hitrimi topovi in s 6 strojnimi topovi ter je imela dve torpedni cevi. Na uro je prevozila 24 morskih milj. Posadka je štela 336 moških.

Pozorišče novega junaštva »Emden« je angleški otok Pulo - Pinany ali tudi otok Princ Veleški, ki pripada malajski angleški koloniji. Leži na zahodni strani polotoka Malaga. Glavni kraj na otoku je Georgeton, živahno trgovsko mesto.

× × ×

ŽRTVE NEMŠKE KRIŽARKE »EMDEN«.

»Times« priobčuje seznamek angleških trgovskih ladij, ki so postale žrtve nemške križarke »Emden«, skupaj 15 parnikov, in sicer: »Benmohr« (4806 ton), »Chilkana« (5150), »City of Westminster« (6800), »Clan Grant« (3948), »Clan Matheson« (4775), »Diplomat« (7615), »Indus« (3871), »Killin« (3544), »King Sud« (3650), »Lovat« (6102), »Pourabel« (473), »Riberia«

Mala križarica »Emden«.

14. 102. pešpolk. — Rez. poročnik Fran Fiala I./93. Od tega bataljona jih počiva še pet, drug poleg drugega. Njihovi križi se odlikujejo z neko posebno vitkostjo in lepo modro pisavo v napisih. Stotniški mizar je imel očitno umetniškega duha. Drugi križi so zelo nerodni in v napisih vse polno pravopisnih napak. V splošnem je pokopališče še jako revno opremljeno in misliti moram na pesem J. G. Seidna:

»Na daljnji, tuji dobravi
Leži pokopan vojak,
Pozabljen in osamljen,
Čeprav je bil junak.«

Ne bo se pozabilo nanje, hrabre bojevnikov, ki so Avstrijo zopet napravili veliko. V Zlati knjigi padlih bodo zapisana njihova imena s šaržo, rojstnim letom, polkom in dnevom smrti, ravno tako kakor pri generalu in stotniku.

Spomnim se družin onih, ki tu počivajo. Rez. kadet Hoffmann I./93« čitam na nekem križu. Njegova mati bo pač že vedela, da ga zastoj čaka, svojo edino tolažbo in oporo v sivih letih. Koliko časa se je trudila, da ga je vzgojila poštenega in vrlega, po zgledu očeta, ki je že davno mrtev. Sedaj leži tu. Sedaj mu bo na domačem pokopališču kupila grob in postavila spomenik — če ji bodo skromna sredstva dovoljevala. In na spomeniku bo napis: »Pa-

del na Čitluku ob srbski meji meseca avgusta 1914.« In na Vernih duš dan bo kupila venec in bo romala z njim ven k praznemu grobu, ga položila nanj, molila in jokala. Kdo bi mogel prešteti solze, ki letos teko! To je reka, ki mogočno dere z gora in se razširja po širni ravni. Morje je to, ki buči in se zaganja ob bregove. S staro materjo bo morda letos stala ob grobu mlada, prepadena mladenka — nevesta padlega, ter bo z njo jokala in molila. Toda življenje je sebično in mogočno: pozabila bo nanj, čeprav z boleščjo, in našla bo drugega in se udala veselju. Toda stara mamička bo zopet in zopet prišla, dokler je ne prinese v črni krsti. Ubogo materino srce, išči tolažbe nad zvezdami. Tu zate ni nobene več; mera bolešti je prepolna.

Žalost naj nas ne premaga, življenje in bodočnost zahtevata naše polne moči. Odpravim se s pokopališča. Nastopila je noč. Črne in molčeče stoje gore; po bregovih se vse naokrog svetijo ognji. Veličasten prizor. Vsa groza je izginila, v srcu živi samo mirno zaupanje in pokojna gotovost: vse bomo prestali, kar še vojna prinese, in potem uživati srečo novega mira. Pot ne vodi mimo cerkve: Reši nas, o Gospod, Bog vojnih trum, blagoslovi naše delo v službi domovine in Tvoji, podeli nam milostno zmago in vrnitev v domovino!

(4147), »Traboch« (4014), »Troilus« (7562), »Tymeric« (3314). Razen tega je zaplenila dva parnika s premogom: »Buresk« (3450 ton) in »Exford« (4542); zaplenila in zopet izpustila je parnik »Karbina« (4659); zaplenila je tudi parnik s premogom »Pontogores« (4049), ki ga je potem neka angleška bojna ladja rešila. Končno je zaplenila z moštvo in potniki vred odpeljala v Cochinchin parnik »St. Egbert« (5596). Skupaj je torej dvajset žrtev s 92.955 registriranimi tonami.

ANGLEŽI LOVE Z NAJHITREJŠIMA KRIŽARKAMA NEMŠKO KRIŽARKO »EMDEN«.

Iz Londona se poroča: Dve najhitrejši križarki sta določeni, da lovita nemško križarko »Emden«. Za to sta določeni križarki »Yarmouth« in »Darmouth«, ki vozita z brzino 26 vozlov.

Kapitan pl. Müller, poveljnik nemške križarice »Emden«.

Vojska med Rusijo in Turčijo. — Turško brodovje bombardira ruska mesta ob črnomorski obali. — Več ruskih ladij potopljenih.

Turške bojne ladje v Črnem morju so pričele obstreljevati ruska mesta. Zakaj? Kdo vpraša danes po vzrokih, kdo misli še na to, da je obstajalo mednarodno pravo, ki je predpisovalo gotove oblike za vojno napoved, predno grome topovi? Mednarodno pravo je utihnilo v vojski in sedaj govore le dejstva.

Turške ladje so obstreljevale ruska mesta in ruske ladje — če se je sedaj sešel turški ministrski svet k izredni seji, pač ne bo drugega storil, kakor da napove vojsko, katero so turške ladje že pričele. S tem stopi dosedaj nevtralna Turčija v vrsto vojskujočih se držav in ker se vojskuje z državo trojnega sporazuma, stopi država polmeseca na stran krščanskih držav: Avstrije in Nemčije. To je že petnajsta vojska. Avstrija je v boju s sedmimi državami: Rusko, Srbijo, Črnogorjo, Belgijo, Angleško, Francosko in Japonsko. Tedaj ima sedem sovražnikov. Iste sovražnike ima tudi Nemčija. Sedaj pride še vojska med Rusijo in Turčijo, kateri bo sledila skoro gotovo še vojska Angleške in Francoske s Turčijo. Imeli bomo potemtakem v kratkem času najbrže že 17 vojsk.

Prva posledica nove vojske bo ogroženje južnosrbske meje od strani Turčije. Je pa tudi možno, da nastane s tem, da je Turčija opustila nevtralnost, zavezniška dolžnost Grške, da se prične vojskovati v korist Srbije. Bolgarija in Rumunija bosta stale potem na križišču — in tretja balkanska vojska, kot del evropske vojske, bo divjala po ozemlju, ki se še ni opomoglo od zadnjih vojsk.

Ne manj važno je dejstvo, da poseže Turčija v Orient. Angleška se mora bati, da se vzbudi panislamski duh v Egiptu, Mali Aziji, Indiji in Afriki in sultan, ki vodi vojsko proti Angležem, pomeni danes, ko se vzbujajo narodi, veliko več kot pred 50 leti. Nepregledne so pa posledice za cel svet, če prično ti, dosedaj tihi narodi, govoriti. Gospodstvo evropskih kapitalističnih držav nad Azijo in Afriko stoji vsled napovedi vojske od strani Turčije pred obratom.

Z vojsko med Turčijo in Rusijo se je pričelo novo poglavje v sedanji svetovni vojski. To, da je Turčija posegla v boj, pomeni okrepitev dvoezve, velikansko novo razsežnost bojnega polja, silno pomnožitev števila bojevnikov in tudi žrtev. Ogenj starega sveta se razširja. Kje, kdaj in kako se bo končal, ne more nihče reči.

Carigrad, 30. oktobra. Pozno včeraj popoldne se je na porti sestal pod predsedstvom velikega vezirja izredni ministrski svet, kateremu pripisujejo velik pomen. Carigrad, 29. oktobra ob 10. uri zvečer. Uradna poročila poročajo, da je danes dopoldne v Črnem morju ruska vojna mornarica napadla turško mornarico. V boju, ki se je nato razvil, je bil potopljen neki ruski polagalec min in neki ruski rušilec torpedov. En ruski parnik s premožom so Turki zaplenili. Na parniku je bilo 13 častnikov in 87 mož.

Sebastopol je turška mornarica uspešno bombardirala.

Berolin, 30. oktobra. Uradno poročilo iz Carigrada poroča, da so nekatere ruske torpedovce poizkusile preprečiti, da bi turško brodovje iz Bospora priplulo v Črno morje. Turške ladje so pričele streljati in so potopile dve ruski ladji. Turki so ujeli nad 30 ruskih mornarjev. Turška mornarica ni imela nikakih izgub.

TURŠKE LADJE V ČRNEM MORJU POTOPILE TUDI RUSKO TOPNIČAR-KO »KUBANEC«.

Carigrad, 30. oktobra. (Kor. urad.) O priliki včerajšnjega boja v Črnem morju je bila potopljena tudi ruska topničarka »Kubaneec«.

Ruska topničarka »Kubaneec« je dolga 64 metrov, široka 10 in pol metra, globoka 3,6 metra. Ima 1224 ton prostornine in 1522 konjskih moči. V morje je bila spuščena leta 1888., posadka je štela 180 mož.

CELOTNO TURŠKO BRODOVJE V ČRNEM MORJU.

Frankobrod, 31. oktobra. »Frankfurter Zeitung« prinaša brzojavko iz Carigrada, da je celotno turško brodovje odplulo v Črno morje.

DEMONSTRACIJA TROSPORAZUMNIH POSLANIŠTEV V CARIGRADU.

Carigrad, 30. oktobra. (Kor. urad.) Rusko, francosko in angleško poslanstvo danes, o priliki bajramskega praznika, niso izobesila zastav kakor običajno.

TURŠKA KAVALERIJA NA SINAJU.

Milan, 31. oktobra. »Unione« poroča iz Kairo: Pri Akabi ob istoimenskem zalivu je došla močna turška kavalarija. Turške kontrolne ladje z brezžičnimi postajami so opazili pred Schermom ob vходу v sueški kanal, kjer so varovale plovitev nevtralnih ladij.

PREDZGODOVINA POMORSKE BITKE V ČRNEM MORJU.

O operacijah turške vojne mornarice v Črnem morju piše dunajska »Allgemeine Zeitung« med drugim: Turško vojno brodovje je vadilo v Črnem morju. Med vajami ga je napadlo rusko črnomorsko vojno brodovje. Turki so zato obstreljevali ruska obrežna mesta. Izzivali so Rusi, Turki so se samo branili. Postopanje ruskega vojnega brodovja pa tvori le en člen v verigi nečuvanih izzivanj Anglije in Rusije na sprpiti Turčiji, kar je carigradske kroge zelo ogorčilo.

RUSIJA IN ZAPRTJE DARDANEL.

London. Dopisnik »Standarda« poroča iz Odese: Ob izbruhu vojske so bila ruska orožna skladišča v Črnem morju bogata središča. Sedaj je trgovina prenehala, njene luke in zalivi so prazni. Sebastopol je zaprta vojaška luka, Nikolajev, mornariško oporišče in najvažnejše morsko pristanišče Odese je spremenjeno v tabor rezervistov za 100.000 do 200.000 rezervistov, ki jih po nekaterih tednih vaj pošljejo na bojno polje. Prvotna garnizija iz Odese v višini 24.000 mož, je bila takoj po napovedi vojske poslana na avstrijsko mejo. Južnoruske trgovine ni uničila Avstrija, ampak kriva je Turčija. Zaprtje Dardanel je vzrok izrednih kalamitet.

TROJNI SPORAZUM IN TURČIJA.

Dunajski diplomatični krogi sodijo: Velesile trojnega sporazuma so nasproti Turčiji nastopale tako, da so razburile Turke in vse mohamedance ž njimi. Politične razmere in vojaške priprave Turčije so kazale, da v Carigradu nočejo mirno trpeti, oškodovanje turških interesov in omejevanje kalifata po trojnem sporazumu. Angleži so zaplenili turške dreadnoughte; delali so silo osobito v Egiptu mohamedanskemu življu, poslaniki trojnega sporazuma v Carigradu in njih uslužbenci so Turčijo izzivali, ki je zato Dardanele zaprla tudi trgovskim ladjam. Na zahtevo Anglije in Francije, da naj se Dardanele odpro, je odgovorila Turčija s protizahtevo, da naj Angleži in Francozi umaknejo svoje ladje izpred Dardanel. Zadnje zahtevo diplomacije trojnega sporazuma v Carigradu, da

naj se odpro Dardanele, je Turčija kategorično odklonila, češ da gre za notranjo zadevo Turčije, v katero se ne more nihče vmešavati. Do skrajnosti napete razmere samoobsebi umevno niso mogle ostati brez vidnega učinka, ki se je zdaj pokazal. Vojska Turkov z Rusi postane gotovo pomembna tudi za Balkan, ker osobito bolgarski Macedonci v Srbiji žele, da se osvobode srbskega jarma. Vojska med Turčijo in Rusijo rodi lahko dalekosežne posledice v Afriki in Aziji, osobito v tistih pokrajinah, kjer so ogorčeni mohamedanci nad Angleži.

TURŠKO IN RUSKO VOJNO BRODOVJE V ČRNEM MORJU.

Pomorske sile Turčije in Rusije v Črnem morju so primeroma enakovredne. Rusija ima več velikih ladij, kakor Turki, a nasprotno si je nabavila Turčija več novih vojnih ladij. Turčija šteje štiri linijske ladje: »Barbarossa Haireddin«, »Torgut Reis« in »Messudije« z 10.060 in 9250 tonami in nekdanjo nemško križarko »Goben« z 32 tisoč tonami. Angleži so, kakor znano, zaplenili 25.000 tonsko vojno ladjo »Sultan Mehmed Fatih«. Turki so tudi kupili nekdanji nemški vojni ladji, ki se zdaj imenujeta »Haireddin Barbarossa« in »Torgut Reis«. Prva se je zvala nekdanj »Kurfürst Friedrich Wilhelm«, druga »Weissenburg«. Nadalje razpolaga Turčija z eno obrežno oklopnico (2400 ton) in s tremi zavarovanimi križarkami, med njimi s slavno »Breslau« (4550 ton) in z iz turško - laške vojske znano križarko »Hamidije«. Topničark je 33, zgradili so jih večinoma Francozi. Turčija ima še 12 torpednih rušilcev, 31 torpedovk in 8 specialnih ladij. Podmorskih čolnov turška vojna mornarica nima; 4 so sicer naročili na Francoskem in na Angleškem, a jim jih niso dobavili.

Rusko črnomorsko brodovje šteje deset linijskih ladij. Ladji »Imperator Aleksander III.« in »Jekaterina« sta bili šele letos izpuščeni v morje; obsegata

Boji na Rusko-Poljskem počivajo. — Ruske čete zopet vržene čez reko San. — Rusi napadajo Turke. — Boji ob Prutu. — V avstrijskem uvjem ujetništvu doslej 649 častnikov in 73.172 mož.

Na Poljskem so sedaj združene avstrijsko-nemške čete na pohodih, ki jih bodo privedli do nove grupacije, katero zahtevajo izpremenjene strategične razmere. Izpremenjena strategičnega položaja je nastala vsled tega, ker so se pojavile močne ruske sile, ki so raztegnile rusko bojno črto čez krilo naših in nemških bojnih sil. Poizkus Rusov, da bi z močnimi silami napravili severno od Ivangoroda zagozdo med zvezne armade, ki so stale pred Varšavo in Ivangorodom, se je ponesrečil.

Iz vzhodne Pruske proti Avgustovu v guberniji Suwalki prodirajoče nemške sile so dosegle zadnje dni znatne uspehe. Znano je, da je rusko vojno vodstvo precejšen del svojih čet, ki so se vojskovale proti vzhodni Pruski, po železnici prepeljalo do Varšave, da ojačijo armado ob Visli.

Ni znano, če so Rusi že pričeli prodirati iz Varšave in Ivangoroda proti zahodu, da sledijo zveznim armadam. Tudi po drugi bitki pri Lvovu se je ruska ofenziva kmalu ustavila. Če bodo sedaj Rusi vpejali velikopotezno ofenzivo ali pa če se bodo ustavili na taktično ugodnem terenu in tam pričakovali napada avstrijsko-nemških čet, še ni jasno.

Rusi se na vsak način trudijo, da bi zopet pridobili v srednji Galiciji zgubljeni teren. Z močnimi silami so nastopili proti našim četam, ki so prodrle čez vzhodne Karpate. Zadnje dni so napravili poizkus, da bi predrl južno krilo na prostoru jugovzhodno od Starega Sambora. Prišlo je do večjih bojev v bližini Turke. Dosedaj so pa bili vsi ruski napadi odbiti.

Turka leži 20 km severno od prelaza Uzsok na črti proti Samboru. Na tej črti je meseca septembra del ruske armade vdrl čez Karpate na Ogrsko, pa je bil kmalu zopet čez uzsoški prelaz s težkimi ruskimi izgubami vržen nazaj proti severu. Najnovejšo uradno poročilo pravi, da naše čete napadajo Ruse severovzhodno od Turke in da so zavzele važne postojanke na višinah. Rusi so morali s teh višin bežati. Južno od mesta Nisko, ki leži ob spodnjem teku reke San, sta dva ruska armadna zbora prekorčila San. Naše čete so pa Ruse po hudem boju vrgle nazaj čez reko.

22.800 ton in sta dreadnoughta. Nadalje sta dve oklopni križarki (6800 ton), tri stare nezavarovane križarke, zgrajene leta 1887, 26 torpednih rušilcev, 17 torpedov in 8 podmorskih čolnov. 6 ladij je starih nad 20 let. Med linijskimi ladjami se nahaja tudi »Potemkin«, na kateri ladji so pred leti pobunjeni ruski mornarji obstreljevali Odeso.

Turčija šteje torej 92, Rusija pa v Črnem morju 66 za boj sposobnih ladij.

× × ×

SEDANJA TURŠKA ARMADA.

Turki so izvedli po končani balkanski vojski veliko preosnov, ki so še zdaj večinoma tajne. Pehota je oborožena s puškami, ki so take, kakor puške nemške armade. Artiljerija je oborožena s Kruppovimi topovi leta 1903, 7,5 cm kaliber, in s Kruppovo havbico leta 1892 z 9,2 cm kalibrom. Gorske topove je dobavil Turčiji deloma Schneider, deloma, noveše, Krupp. Turki imajo en zrakoplov zistema Parseval in več strojnih pušk. V Turčiji je uvedena splošna brambena dolžnost od 21. do 45. leta. Služi se 3 leta aktivno, 6 let v rezervi, 9 let v deželni brambi in 7 let v črni vojski. Neposredno deželni brambi podrejene vojake urijo 6 do 9 mesecev; nato ostanejo 18 let v deželni brambi in 7 let v črni vojski. Za izurjenost armade je Turčija zadnji čas zelo veliko storila in odstranila napake, ki so se pokazale v vojski na Balkanu. Uvedli so za štabne in višje častnike in za podčastnike učne zavode, v katerih so poučevali Nemci. Nemško vojaško misijo v Nemčiji vodi generalni poročnik Liman pl. Sanders, ki so ga imenovali Turki za maršala.

Angleži proglasili Egipt za svojo kolonijo.

Dunaj, 31. oktobra. »Reichspost« prinaša brzojavko: »Amsterdam Courant« poroča, da je angleški ministrski svet proglasil Egipt za angleško kolonijo. Proklamacija angleške suverenitete se bo izvršila, ko se bo sešel parlament.

Dunaj, 30. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Na Rusko-Poljskem se tudi včeraj niso vršili boji.

Ob spodnjem teku reke San južno od mesta Nisko so naše čete po hudem boju vrgle nazaj čez reko došle močnejše ruske sile.

Pri Starem Samboru so naši topovi razstrelili rusko municijsko zalogo. Vsi sovražni napadi na višine zahodno od tega kraja so bili odbiti.

Na ozemlju severovzhodno od Turke so zavzele naše napadajoče čete več važnih višin, katere je moral sovražnik v begu zapustiti. Naši črnovojnik so v teh bojih ujeli veliko Rusov.

Skupno število vseh v monarhiji interniranih vojni ujetnikov je znašalo 28. t. m. 649 častnikov in 73.179 mož, ne všteti mnogoštevilne ujetnike, ki so bili ujeti na obeh bojiščih v bojih zadnjih tednov, in ki še niso bili odpeljeni v ujetniške tabor.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalni major.

× × ×

HRVAŠKI URADNI LIST O NOVI SITUACIJI NA SEVERNEM BOJIŠČU.

Včerajšnji uradni list hrvatske vlade »Narodne Novine« prinašajo sledeče poročilo o novi situaciji na severnem bojišču: Zadnje poročilo z ruskega bojišča bo napravilo v vrstah malodušnikov pravi strah. Naša in nemška vojska sta se umaknili pred premočnimi ruskimi četami! To je strašno! To je gotov poraz! Tako in podobno bo odmevalo v dušah teh ljudij, ki nimajo dovolj moči, da sprejemajo vesti, ki niso polne zmag.

V operacijah na severnem bojišču je torej nastal odmor, ki se bo uporabil v ta namen, da s pripravno grupacijo naše in nemške vojske paraliziramo, kar je sovražnik hotel izvesti s svojo številno premočjo, pa ni mogel, namreč da obide naše čete. Ta grupacija se bo izvršila brez sovražnikovega upliva, torej dosti hitro, a potem se bodo naše operacije nadaljevale tam, kjer so včeraj prenehale, iz istih pozicij, ki sta jih

× × ×

naša in nemška vojska zavzeli in obdržali.

BOJI OB PRUTU.

Dunaj. Na ravani na levem bregu reke Prut se boji nadaljujejo.

RUSKA VOJNA POROČILA.

Stockholm, 30. oktobra. Iz Peterburga brzojavljajo: Ruski veliki generalni štab poroča, da so boji ob cestah, ki vodijo v Petrikow in Radom, dobili značaj velike bitke, ki se razteza na 120 kilometrov dolgi črti, in sicer od Rawe do izliva reke Iljanka v Vislo. Dne 24. oktobra zvečer smo severno od Rawe izvojevali ljute bajonetne boje. Silni boji so se vršili okoli mesta Kasimersiew. Tudi v gozdovih med Rawo in Kosenlizi divja bitka. V Galiciji prodirajo naše čete južno od Sambora.

Peterburg, 30. oktobra. Peterburška brzojavna agentura prinaša sledeče vojno poročilo: V bojih med Radomom in Ivangorodom so se bojevali na čelu bojne črte in kot predstraže ogrski huzarji. Zdi se pa, da so jih lahko na celi črti zelo dolge fronte postavili. Boji so bili zato tako ljuti, ker so se vojaški avstrijske armade borili odločno in z zaničevanjem smrti. S tem odločijo pogosto celo bitko.

RUSI IZGUBILI DO SEDAJ 320 POLKOVNIKOV IN GENERALOV.

Frankobrod, 31. oktobra. (Kor. ur.) »Frankfurter Zeitung« poroča, da ruski seznamki o izgubah, obsegajoči samo častnike, strašno naraščajo. Do zdaj obsegajo izgubo 320 polkovnikov in generalov.

DOPIŠNIK »TIMESA« O BITKI V GALICIJI.

London. Vojni poročevalec »Timesa« iz Wladimir-Wolinskega poroča: Velika bitka, ki je v teku na črti Sambor—San—Przemysl—Jaroslav je ena najbolj značilnih v tej vojski. Topniški boj traja brez prenehanja deset dni in deset noči. Rezultat bitke, čeprav ne bo odločilen, vendar bo brezpogojno zelo velikega pomena.

RUSKE OPERACIJE IN ZIMA.

Milan, 28. oktobra. »Corriere della Sera« poroča iz Pariza: Ludvik Naudeau piše »Journalu«: Gotovi oddelki sibirskih čet še vedno prihajajo na bojišče, in ko sem jih srečal, sem se, po združbi misli, spomnil zimske kampanje, ki se nedvomno pripravlja. Neki specialisti so se dali zavesti do premišljevanja, ali bi naj ostri mraz zimskih mesecev ne dovedel ruske armade do tega, da se utrdi v svojih zimskih taboriščih ali pa da vsaj svojo akcijo opočasni. Osebnost, pravi Naudeau, ne morem pripustiti te možnosti, ker sem videl v Mandžuriji na lastne oči, kako se je ruska armada vojskovala ob mnogo hujšem mrazu, kakor ga utegne doživeti in pretrpeti na obalah Njemen, Visle in Odre. V Landepu so Rusi pričeli z ofenzivo, čeprav je bilo 25 stopinj mraza, in velika bitka pri Mukdenu se je vršila petnajst dni in noči ob srednji temperaturi 9 stopinj pod ničlo. Ti spomini so mi branili, da bi s svoje strani pritrdil vprašanju, ali naj Rusi svoje operacije v zimskem času ustavijo. Vseeno pa sem hotel dobiti zagotovilo na merodajnem viru, in odgovor, ki sem ga tu dobil, me potrjuje v mnenju, da klimatično vprašanje pri ruskih operacijah nikakor ne pride v poštev. Rusi se bodo vojskovali naprej, naj bo zima še tako huda.

KOLIKO VOJAKOV IMA RUSIJA PRAVLJENIH.

Piusverein-Korrespondenz piše, da so vojaški strokovnjaki preračunili, da utegne imeti Rusija 7 milijonov vojakov mobiliziranih. Med ruskimi ujetniki se vidi mladi fantje, pa tudi že postarni močje, znamenje, da je Rusija vse pokonci spravila. V Rusko-Poljski so se borili vzhodnosibirski, turkestanški in kavkaški polki. Čudno je, da ima Rusija tod tudi vojske, ker so ta ljudstva po postavi od vojske oproščena. Na

turški in perzijski meji ima neki Rusija 800.000 mož.

OBNOVLJENA OKRAJNA GLAVARSTVA V GALICIJI.

Zakopane, 30. oktobra. Najvišji deželni maršal Niezabitowski je razglasil, da so obnovljena nadaljna okrajna glavarstva v Galiciji: Dobromil, Jaroslav, Lancut, Nisko, Przemysl, Przeworsk, Stryj in Turka.

MINISTRI V BIVŠIH ZASEDENIH KRAJH GALICIJE IN BUKOVINE.

Krakov, 30. oktobra. »Nowa Reforma« poroča, da bo poljedelski minister v spremstvu več drugih ministrov prepotoval one kraje v Galiciji in Bukovini, ki so bili zasedeni od Rusov, da prouči napravljeno škodo in opustošenja.

ČERNOVIŠKI OBČINSKI SVET RAZPUŠČEN.

Černovice, 29. oktobra. Župan dr. Bocacea, ki so ga svojčas postavili Rusi, je ob prihodu naše vojske zbežal. Rusi ga niso pustili čez mejo. Zato je zbežal na Rumunsko. Avstroogrsko vojno poveljništvo je občinski svet razpustilo ter postavilo vladnega svetnika dr. Norsta za vladnega komisarja. Prislednika sta bivša občinska svetnika Kampelmacher in Kovitinski.

GROF TISZA IN GRŠKO-KATOLIŠKA DUHOVŠČINA.

Grof Tisza je pisal na grško-katoliško škofa v Eperjes-u in Munkacs-u pismo, v katerem povdarja korektno politično obnašanje grško-katoliške duhovščine. Tisza globoko obžaluje, da so tu in tam vojaški in policijski organi začeli postopanje proti nekaterim duhovnikom na podlagi podlih denunciacij. Tisza piše, da se jim bo dalo popolno zadoščenje za tako prestano krivico! Upa, da bo duhovščina vlada podpirala v njeni težki nalogi, ki obstoji v tem, da se rusinsko ljudstvo gmotno in duševno povzdigne. Če so Rusini tu in tam z ruskimi vojniki pustošili in plenili, je to samo pojav duševne zastoletosti in podivjanosti. Izdajalcev pa med njimi ni bilo, kvečjemu tu in tam kakšni zapeljanci. Tisza vabi duhovščino naj dela pridno za srečno bodočnost.

K ATENTATU NA PRINCA DR. JOŽEFA FRIDERIKA LOBKOWITZA. — POGREB PRINCA.

Praga, 30. oktobra. Truplo princa dr. Jožefa Friderika Lobkowitza so večer prepeljali v Prago in odtod takoj na grad Baudnitz, kjer bo jutri dopoldne ob 10. uri položen v knežjo rodbinsko rakev. Princ Lobkowitz je padel kakor se je sedaj izvedelo, ob reki San. Minolo nedeljo dopoldne ob 10. uri se je s podmaršalom pol. L., čegar ordonančni častnik je bil, peljal v avtomobilu na inspekcijo k predstražam. Nenadoma se je z onstran reke začulo močno streljanje. Princ je bil zadet in je padel z avtomobila. General je menil, da je princ le lahko ranjen ter mu je ponudil svoj robc, da bi si obvezal rano. Toda princ ni več odgovoril, ker je bil zadet v srce. General je bil nato prisiljen umakniti se z obema šoferjema v gostem dežju krogel, ne da bi se mu bilo posrečilo vzeti prinčevo truplo s seboj. Šele ob 5. uri popoldne s pomočjo večjega oddelka se je posrečilo spraviti prinčevo truplo na varno. Dognalo se je, da je bil princ zadet v glavo, srce in kolk! V ponedeljek so truplo prepeljali v glavni stan, opoldne pa z železnico v Prago.

RUSI IZŽENO NEMCE IN AVSTRIJCE.

Iz Petrograda se poroča: Policijskim oblastem je ukazano, da morajo v 14. dneh zapustiti Rusijo vsi Nemci, Avstrijci in Ogri. Najbrže jih odpošljejo skozi nevtralne države. Izvzeti so le tisti, ki so po rodu Francozi ali pa Slovani.

Siloviti boji med Ypernom in Rousselaerom.

Iz Rotterdam se 28. oktobra poroča: Med Ypernom in Rousselaerom so zavezniki podvzemali silovite protinapade. Potniki iz Ostende pripovedujejo, da postaja bitka pri Dixmuidenu vedno silovitejša. Neprestano grme topovi na ladjah in na suhem. Ostende je prenapolnjen z ranjenci; med njimi je zelo veliko Angležev, Belgijcev in Francozov. Iz Seedeicha so obstreljevali Nemci s svojimi težkimi topovi angleške ladje, katere so prepodili; a od časa do časa se le zopet pokaže kaka angleška ladja na obzorju in nemški topovi otvorijo takoj ogenj nanjo. Večje ladje se obrežju radi plitvega morja ne morejo približati. Indijci zelo silovito z bajoneti napadajo in se bore tudi s svojimi dolgimi nožmi. V ponedeljek so pripeljali v Ostende 500 angleških vojnih ujetnikov, katere so poslali naprej. Cesto v Gent pokrivajo novodošle nemške čete in transporti iz okolice Ostende. Nemci stražijo grad v Ostende, ki ni poškodovan.

Strašni napadi nemških ulancev. — Kupi mrličev.

O bojih ob Yseri poroča dopisnik pariškega lista »Daily Mail«: V nedeljo zjutraj sem našel ob Yserskem kanalu 2500 mrličev. Ležali so v krvavih mlakah. Na cesti, ki vodi v Dixmuiden, je ležalo vse polno mrličev in mrtvih konj. Iz teh slik si lahko predstavljamo, s kakim strašnim ogorčenjem se je bila bitka. Nemci so pričeli obstreljevati v petek. Ukazano jim je bilo, da naj prej ko mogoče prodre na pomorsko obrežje. Nemški ulanci so strašno napadali. Žrtve so bile velike, seveda tudi na nemški strani. Glavni boji so se bili pri Dixmuidnu in na cesti, ki vodi v Nieuport, in dvakrat premostili Yser. Na obeh straneh so bili boji tako siloviti, da jim ni enakih. V bitki se je vojskovala artiljerija, kavalerija in bajoneti pehote. Nemci so razstrelili mostove. Kdor je videl po teh bojih okolico, je nikdar ne pozabi.

Nemci prekoračili zopet na več krajih kanal Yser.

Iz Haaga poročajo 29. oktobra (»Vossische Zeitung«): Po zadnjih ponoči došlih brzojavkah niso prekoračili Nemci Yserskega kanala samo pri Dixmuidenu, marveč tudi bolj južno v smeri Warnetona-Armentieresa. Pri Dixmuidenu je baje že nad 2000 Nemcev vzelo sovražniku utrjene postojanke na levem bregu Yserskega kanala.

Nemci osvojili močne utrdbe pri Dixmuidenu.

Nizozemski list »Tyd« poroča iz Ostenda: Od ojačenih postojank zaveznikov pri Dixmuidenu je ostal le še kup razvalin. Bajonetni napadi so sledili eden drugemu. Boji moča z močem so bili zelo siloviti, dokler niso Nemci v torek vzeli francosko-angleške utrdbe, ki so bile silovito močne. Nemci so ujeli 200 mož in so že vkorakali v Dixmuiden. V nedeljo se je posrečilo Nemcem, da so prekoračili na več krajih Yserski kanal.

Dixmuiden v nemških rokah?

Frankobrod. »Nieuwe van den Dag« poroča iz Sluisa, da je Dixmuiden že padel v nemške roke. Potrjena pa ta vest še ni.

Francozi in Angleži vrženi pri Thieltu nazaj.

Iz Terneuzena se poroča v Rotterdam: Z zahoda in iz jugozahoda pošiljajo Nemci še vedno silovite množice vojakov. V soboto so prodrli zavezniki do pred Thielt, ki leži 38 km zahodno od Genta; a nove, izpočite nemške čete so jih vrgle s težkimi izgubami nazaj. V Ostende mrgoli nemških vojakov. Vsi hlepe, da trčijo s sovražnikom skupaj in popolnoma zaupajo v zmago. Vlaki, ki vozijo ranjence, dokazujejo, da se nadaljujejo boji ob Yserskem kanalu.

Angleži zažgali v bitki s petrolejem polt gozd.

Iz bitke ob Yseru objavljajo »Times«: Ko se je stemnilo, so prenehali grometi topovi. Nenaadoma se začuje žvižganje; gozd — drevesa so Angleži prej polili s petrolejem — prične goreti. Kmalu je bila vsa okolica tako razsvetljena, kakor podnevi. Z nekega polja naskočijo množice nemških vojakov strelske jark, v katerih leže angleški strelci. Zdi se, da nameravajo Nemci presenetiti sovražnika, a ni bilo mogoče. Angleži so bili pozorni in so sprejeli Nemce z zelo hudim ognjem. Boj se je razvil v divje ogorčeno borbo moča z močem. Pogled nanj v svitu gorečega gozda je bil strašen.

Bitka na Flandernskem še ni odločena.

»Amsterdamski Telegraaf« poroča 28. t. m. z nizozemske meje: Težki nemški topovi so v ponedeljek molčali, ker so bile angleške ladje, kakor izjavljajo nemški častniki, prisiljene, da so se vsled nem-

škega obstreljevanja umaknile. V torek so pa zopet na morju in na suhem topovi tako silno gromeli, kakor pred tednom. Nemci so že večkrat prekoračili Yser, a jih je vrgel nazaj ogenj iz topov in iz strojnih pušk in napadi z bajoneti. Bitka še trdovratno divja ob Yseri in na Flandernskem od Dixmuidena do Yperna. Med Heystom in Diunbergenom vzhodno od Blankenbergheja so razpostavili Nemci nove topove proti morju, kar dokazuje, da bitka ob obrežju še ne bo tako kmalu končana.

Belgijski kralj še ni obupal.

Belgijski kralj Albert je izdal oklic na armado, v katerem uvodoma navaja besedo belgijskega min. predsednika: Belgijo je mogoče premagati, a ne osvojiti. Nato nadaljuje: Vsled modrega umikanja iz Antwerpna ni belgijska armada uničena. Vrzeli lahko izpopolnijo prostovoljci. Belgijska armada je intaktna, podpirajo jo naši zavezniki, ki sovražnika z njegovimi silovitimi bojnimi sredstvi potiskajo črevelj za črevljem nazaj. Naša mesta so požgana, naša polja opustošena, naše hiše so uničene. Splošna je žalost v domovini, a še hujša usoda bi zadela naše ljudstvo, če pred vsiljenci ne osvobodite naše dežele, kar vam vsem velevala dolžnost. Neki francoski kralj je po nekem porazu izjavil: »Vse je izgubljeno, samo čast ne.« Vojaški Vi lahko več kakor slavo pridobite. S pomočjo svojih hrabrih zaveznikov lahko zopet osvobodite našo deželo.

Dünkirchen pred obleganjem.

Iz Pariza poročajo: Dünkirchen se pripravlja na obleganje. Vsi prebivalci, ki niso neobhodno potrebni, morajo mesto zapustiti. Če bodo začeli Nemci prodirati, se bodo takoj vsi morskimi nasipi predrli, da bo vsa okolica pod vodo. Samo 1 kilometer dolg pas se bo ohranil. Ljudi je že večkrat popadel strah, zlasti ko so slišali, da so baje Nemci Cassel vzeli. Črez Dünkirchen je priletelo že več nemških letalcev; enega, pravijo, da so iz zraka izstrelili.

Škoda v Reimsu.

Begunci iz Reimsa pripovedujejo, da je mesto trpelo grozno škodo. Od prebivalcev jih je 600 do 700 ubitih, veliko število pa ranjenih. Vse to so napravile nemške granate. 30 hiš je popolnoma porušeni, pri 120 hišah je zgorela čelna stran. Več javnih hiš je težko poškodovanih. Od 110.000 prebivalcev jih je ostalo 70.000 v mestu, drugi so zbežali. Cele družine žive v kletih in se hranijo z otrobi.

Iz Verduna.

Trdnjavi Verdun poveljuje general Boyer. Ime se je izvedelo slučajno, ker je moral nastopiti kot priča pred vojnim sodiščem v Parizu. Boyer je prijatelj vojne ministra Berteauxa. Ko je izbruhnila vojska, se je vojskoval na čelu francoskih čet v belgijskem Limburgu. — V Bazelu je aretirala policija štiri francoske vohune, ki so o operacijah in o postojankah Nemcev v Zgornji Alzaciji poročali v Belfort.

Nov angleški top proti nemškim letalom v Parizu.

Berolin. Iz Pariza se poroča, da so organizirali novo letalsko stražo proti nemškim letalom. Posebno dobro baje služi novoizumljen top, ki je angleškega izvora. Pariz je sedaj bojda popolnoma varen pred nemškimi »Golobi«, tako trdijo Francozi, a to se bo še-le pokazalo, kadar bo Pariz zopet obiskal kak nemški aeroplan.

Angleški strah pred nemškim izkrcajem.

Amsterdamski »Courant« poroča iz Londona: Poleg Londona so vsa angleška severnomorsko pristanišča proglašena za utrjena mesta in pripravljena za brambo.

Londončani iz strahu pred Nemci beže iz mesta.

Iz Rotterdam se poroča: Strah Angležev pred Nemci postaja vedno hujši. Iz strahu pred nemškimi Zeppelinovimi zrakoplovi in pred nemško armado beži veliko Londončanov v svojim premoženjem v Edinburgh, kjer sodijo, da je varnejše kakor v Londonu. Škotske toplice, ki so sicer pozimi zaprte, so zdaj odprte, da lahko vanje pribeže begunci.

Francozi plenijo nemško premoženje.

Marseille, 31. oktobra. (Kor. urad). Državni pravdnik je zaplenil tri velike hotele, katerih lastniki so Nemci, nadalje filijalo Wallacheve rafinerije v Leibergeru. Zaplenil je tudi 160.000 frankov in blago, ki je bilo naloženo pri neki banki iz zapuščine Hermana Bilfingerja, ki naj bi pripadlo njegovim dedičem.

Predsednik Poincaré došel v Pariz.

Pariz, 31. oktobra. (Kor. ur.) Predsednik Poincaré in ministra Ribot in Sedbat so došli v Pariz.

Krvavo nemško prodiranje na zahodnem bojišču.

Berolin, 30. oktobra dopoldne. Poročilo Wolfovega urada iz glavnega vojnega stana: Naši napadi južno od Nieuporta in vzhodno od Ypres so se uspešno nadaljevali. Zaplenili smo 8 strojnih pušk in ujeli 200 Angležev.

V argonskem gozdu so naše čete vzele več opirališč.

Severnozahodno od Verduna je bil francoski napad brezuspešen.

Splošno je položaj na vzhodu in zahodu neizpremenjen.

Boj ob belgijski obali.

Haag. Kanonada belgijskega obrežja je imela pavo 36 ur. Angleški listi so že pisali, da so Angleži nemške čete 15 km

nazaj od obali vrgli. Nizozemski listi pa brzojavljajo, da se je sedaj vnel vnovič boj med angleškimi ladjami in nemškimi obrežnimi baterijami, in sicer dvakrat hujši kot prvič. Posamezne angleške ladje so že oddale na nemške baterije po 1400 strelcev. Angleški poslanik v Haagu sam pravi, da je to najhujša bitka cele dose-danje vojske.

»Daily Telegraf« poroča, da je Gent poln angleških in francoskih ranjencev. V severno Belgijo prihajajo vedno nove nemške čete; vse poti so jih polne. Pa tudi zavezniki dobivajo vedno večja ojačenja, o kakih odločitvi zdaj ni niti govora. Reuterjev urad poroča, da bodo stopile zdaj v fronto indijske čete, ki so bile zaenkrat v rezervi.

Razna poročila.

DUNAJ PROTI DRAGINJI.

Dunaj. Mestni svet je na predlog dunajskega župana sprejel ta-le sklep: Dunajski mestni svet apelira voščigled taki draginji moke v zadnji uri na vlado, naj določi cene za moko in za krompir in naj nastopi proti oderuštvi. Postavi naj se posebna nakupna komisija za vojaško in civilno upravo.

AVSTRIJSKI POSLANIK V TOKIO NA POTU V AVSTRIJO.

Berolin. Avstrijski poslanik na Japonskem baron Müller pl. Szentgyörgy se je pripeljal iz Newyorka v Kristianijo, odkoder potuje na Dunaj.

BELGIJA DOBI ŽIVILA IZ AMERIKE.

Frankobrod, 31. oktobra. »Frankfurter Ztg.« poroča, da je nek ameriško-belgijski komite prevzel preskrbo Belgije z živili iz Amerike.

MINISTRKA NAREDBA O IZVRŠBI PRAVNE POMOČI MED AVSTRIJSKIMI IN OGRSKIMI DEŽELAMI.

Dunaj, 31. oktobra. (Kor. urad.) »Wiener Ztg.« prinaša naredbo justičnega ministrstva z dne 26. oktobra o uredbi izvršbe pravne pomoči med kraljestvi in deželami, ki so zastopane v državnem zboru in deželami ogrske krone.

ITALIJANI V VALONI.

Valona, 29. oktobra. Naznanja se odhod bojne ladje »Etna« iz Brindisi v Albanijo. »Etna« ima na krovu več stotnih vojakov za izkrcanje in material lahkega topništva. »Etna« bo križarila ob albanski obali z ladjama »Dandolo« in »Calabria« vred. V Valoni ostane samo »Dandolo« zasidrana v lučki. »Agordata« se je napotila proti Tarentu, zapustivši Valono.

SPOPAD GRŠKIH IN BOLGARSKIH OBMEJNIH STRAŽ.

»Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Pri Golešovu so se dne 25. t. m. spopadle bolgarske in grške obmejne čete. Streljali so iz pušk 7 ur. Grki so v nevtralni coni kopali strelske järke, česar Bolgari niso trpeli. Ranjen je bil en Bolgar, ubit en Grk, dva Grka sta bila ranjena.

ITALJANSKA OBLAST PROTI RAZŽALITVI NEMŠKEGA CESARJA.

V Genovi je artiljerist Moriondo nastopil v edenskem gledališču kot izrezovalec silhuet. Izrezal je karikature nemškega cesarja in ji potem na klice iz občinstva odrezal glavo. Oblast je nemudoma posegla vmes in je bil Moriondo še na odru aretiran; gledališče so za nedoločen čas zaprli.

BOJI V JUŽNI AFRIKI.

Kapstadt. Reuterjev urad: General Hertzog je zapustil Bloemfontein v nadi, da bo poiskal voditelje vstajev in jih pregovoril, da se vrnejo. Ampak dosedaj ni dobil niti generala Dewet-a, niti člana pokrajinskega parlamenta Courroy-a, ki poveljuje vstajem. V koloniji Oranje se dosedaj še ni kri prelivala.

Južnoafrikanški vstaji izborna oboroženi.

— Vstaji napredujejo.

Rimski »Mattino« poroča iz Londona: De Wettava vstaja v Južni Afriki postaja vsak dan bolj resna. Vstaji so izvrstno oboroženi, dobro vodeni in so pridobili zase skoraj vse prebivalce Heilbronna, kjer so vjeli osrednjo vlado.

ANGLEŠKE ZGUBE V BOJIH Z BURI.

Rotterdam, 29. oktobra. Iz Pretorije poročajo tukajšnjim listom, da so imele angleške čete v zadnjih bojih z vstaškimi Buri 60 mrtvih in 240 ranjenih.

Dnevne novice.

+ Za naše vojake. Ženski oddelek Slovenske kršč.-soc. zveze v Ljubljani (Ljudski dom) lepo prosi, naj se mu blagovolj pošiljati volno. Društvenice ves čas izvršujejo tople spodnje obleke za naše vojake. Povsod nabirajte ovčjo volno in jo odpošljite v Ljubljano »Ženskemu oddelku Slov. kršč.-soc. zveze«, ki bo preskrbel, da se bo volna spredla.

+ Osebnosti s pošte. Dr. Rudolf Palčič, poštni praktikant v Trstu, je bil na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Oton Kaindl, poštni nadoficial v Trstu, je upokojen. — Poštna oficijantka Jožica Dovgan pri Sv. Ivanu pri Trstu je imenovana za poštarico na rečenem mestu; poštni aspirant Jožef Frank je imenovan za poštnega oficijanta v Pulju; poštna aspirantka Zitterer Anica je imenovana za poštno oficijantko v Ilirski Bistrici; poštna oficijantka Finher Olga je premeščena iz Opatije v Kočevje, poštna aspirantka Zupančič Anica iz Tržiča v Litijo, poštna oficijantka Lindner Marta pa iz Litije v Tržič; poštno

službo je odpovedala poštna oficijantka Paušler Avgusta pri Sv. Ivanu pri Trstu; nadpoštar Zagorjan Frančišek na Rakeku, poštar Gobo Ivan v Malinski in poštar Trolis Anaklet v Buzetu so upokojeni. — Razpisnik je c. kr. poštni urad v Komnu (I/4) in c. kr. poštni urad v Škedinju (II/1). Prošnje je vložiti v teku treh tednov.

— Gospodinska šola na Vrhniki se otvori v lastnem področju šolskih sester dne 9. novembra t. l. in se gojenke sprejemajo ne samo do 9. novembra, ampak tudi do 14. novembra t. l. pod sledečimi pogoji: Sprejemajo se gojenke, ki so dovršile ljudsko šolo in izpolnile 14. leto. Učenke stanujejo in so na hrani v zavodu ter so pod posebnim nadzorstvom šolskih sester. Mesečina znaša 30 K. Stariši ali njih namestniki se zavežejo pismeno, da bodo pustili gojenke celi tečaj (t. j. šest mesecev) v zavodu. Gojenke naj prinesejo seboj ali pošljejo z reverzom vred zadnje šolske izpričevalo in krstni list. Nadaljnja popajnsila daje vodstvo gospodinske šole na Vrhniki.

— Na severnem bojišču je bil ranjen rezervni poročnik 3. bos. polka 13. stotnije g. Josip Močnik, inženir v Zenici v Bosni, sin g. Ivana Močnika, poduradnika v pokoj.

Padel je na srbskem bojišču obče-spoštovani posestnik in gostilničar iz Gor. Maharovca Martin Metelko.

— Koliko črnovojnikov bo šlo na nabor? Kakor je znano, se morajo po najnovejši odredbi vsi črnovojniki od 24. do 36. leta, v kolikor že sedaj niso poklicani pod orožje, podvreči novemu naboru. Vsled tega se jih bo moralo v Avstro-Ogrski in Bosni podvreči okroglo 2 in četrt milijona novemu naboru. In koliko jih bodo potrdili za vojake? To je skrivnost vojaške oblasti.

— Omejitve uporabe žita in krompirja za žganje špirita. Uradna »Wiener Zeitung« objavlja ministrsko odredbo, ki omejuje uporabo žita, krompirja in riža za žganje špirita.

— Iz zapore na ljubljanskem gradu je bil dne 25. t. m. izpuščen g. dr. J. Jedlowski. Preiskava, uvedena proti njemu vsled neke anonimne denunciacije, je dokazala njegovo nedolžnost.

— Pozor tkalke! Tkalnica v Dugaresi rabi še nekaj tkalcev, oziroma tkalk. Kdor bi imel veselje iti v Dugareso, naj se oglasi pri Jugoslovanski Strokovni Zvezi v Ljubljani, Ljudski Dom.

Ljubljanske novice.

lj Maše zadušnice za naše padle vojake. Praznik Vernih duš nam obuja spomin na naše drage ranjke, katerih grobove ta dan obiskujemo in krasi-mo, katerim posebno ob tem času radi naklanjamo miloščino molitve. Zadnje mesece je imela smrt tudi pri nas bogato žetev. Na severnem, jugovzhodnem in zapadnem bojišču je pokosila mnogo mladih fantov in mož, ki so morali žrtvovati svoje življenje za obrambo domovine. Njih grobov ne moremo obiskati in okrasiti, kakor bi nam velevalo srce, ker počivajo daleč na tuji zemlji. Pač pa je primerno, da se jih zlasti ob tem času spominjamo v molitvi. Zato je zadnja konferenca duhovnikov mesta Ljubljane sklenila, da se prihodnji teden po vseh ljubljanskih župnijskih cerkvah opravijo slovesne maše zadušnice za padle vojake in verniki k tem mašam povabijo. V stolnici bode rekviem 3. novembra ob 8. uri, po drugih cerkvah se bosta dan in ura s prižnice naznanila.

lj Pobožnost šolskih ljubljanskih dekliških kongregacij. V torek, 3. nov., je v uršulinski cerkvi pobožnost za padle in umrle vojake, in sicer za šolsko kongregacijo na notranjih uršulinskih šolah, »Marijin vrtce«, I. in II. Marijino kongregacijo na vnanjih uršulinskih šolah, slov. kongregacijo za dijakinje pri frančiškanih, nemško dekliško kongregacijo pri frančiškanih in kongregacijo srednješolskih mladenk ter družbenice-preparantinje v Lichtenurnu. Spored: Ob 6. uri zjutraj skupno sv. obhajilo in potem slovesen Requiem.

+ Čast za domovino umrlim junakom! Jutri popoldne ob 4. uri na pokopališču pri sv. Križu počastimo vojake junake, ki so v Ljubljani podlegli ranam. Njihovi grobovi bodo po naročilu g. deželnega glavarja, ki je prevzel predsedstvo odbora, ki bo skrbel za dostojen spomenik junakom, lepo okrašeni in razsvetljeni. Nad grobovi se bo dvigal velik križ, katerega bo ožarilo 400 lučic, ob straneh pa na stebrih švigajoč ogenj. Na grobu vsakega junaka bo njegovo ime, venec in drugo cvetje, vsi grobovi bodo obkroženi z zelenjem in emblemi ter barvami dežel, katerih zvesti sinovi so bili za domovino umrli junaki. Kolikor je

bilo začasno mogoče napraviti, je začasni odbor napravil. Kakor smo že včeraj pročali, bo ob 4. uri popoldne ob grobovih blagoslov in govor po č. gosp. mornariškem superiorju msgr. Kokalju. Grobovi junakov leže na oddelku številka 42, od mavzoleja Kollmannove rodbine proti severovzhodu. Vseh grobov v Ljubljani umrlih vojakov ranjencev je 15. Njihova imena so: Polowka Mihael, prostak pešpolka št. 66; Holer Istvan, prostak pešpolka št. 38; Podich Franc, prostak pešpolka št. 6; Weinhardt Adalbert, prostak pešpolka št. 61; Mavtinger Jožef, prostak pešpolka št. 17; Ovaszas Janos, honvedni polk št. 2; Vuzem Matija, hrv. domobr. polka št. 31; Mikač Jurij, prostak pešpolka št. 97; Racy Teodor, prostak pešpolka št. 5; Pavlink Nikolaj, prostak pešpolka št. 58; Roller Ivan, prostak pešpolka št. 78; Vogt Karol, prostak pešpolka št. 94; Knigge Teodor, prostak pešpolka št. 63; Sajič Kristan, četovodja lovsk. bat. št. 8; Mašek Jaroslav, prostak pešpolka št. 42. — Slava njihovega spominu! Vzemite jutri seboj rož in cvetja in potrosite ga na njihove grobove!

lj Stotnik domobranskega polka g. Josip Rus težko ranjen. Stotnik domobranskega polka št. 27 g. Josip Rus, je bil v zadnjih bojih na severu težko ranjen in leži v bolnici Rdečega križa v Przemyslu. Sovražna krogla mu je šla v prsa in je projektil obtičal v desnih pljučih, ima tudi veliko rano ob šrapnela na nogi. Upa, da ga v najkrajšem času prepeljejo v Ljubljano. Stotnik Rus se je v vseh dosedanjih bojih zelo odlikoval. Naši fantje z navdušenjem pripovedujejo, kako radi so povsod sledili priljubljenemu, ljubeznivemu poveljniku.

lj Slovenci črnovojniki ranjeni na južnem bojišču. — Novi ranjenci s severnega bojišča. Dne 28. t. m. so došli v Ljubljano prvi Slovenci-črnovojniki, ki so bili ranjeni na južnem bojišču. Stanujejo v liceju in so ti-le: Babnik Janez, Dobrava; Cerar Lovrenc, Moravče; Andvojna Jožef, Boštanj pri Krškem; Gorenc Andrej, Krško; Gorenc Franc, okraj Novo mesto; Grm Franc, Zagorica pri Dobropoljah; Hrovat Janez, Kamen vrh pri Ambrusu; Iličič Janez, Blanca pri Sevnici, Stajersko; Matoh Franc, Mirna peč; Mramor Janez, Ljubljana; Stiglitz Franc, Brežice; Šuštaršič Janez, Ljubljana; Skrinar Janez, Mokronog; Sebanec Franc, Trebelno; Tomažec Jožef, Celje pri Ilirski Bistrici; Zupanc Janez, Bohinjska Srednja vas. — S severnega bojišča pa so prišli dne 29. t. m. v licej ti-le: Brajkovič Martin, lovski b. št. 7; Jerina Mihael, (17. pp. 12. stot.), št. Jur pri Kranju; Klobčaver Emil, (17. pp. 8. stot.), Ljubljana; Klopčič Gašper, (17. pp. 12. stot.), Čemšenik; Ogulin Ivan, (17. pp. 17. stot.), Metlika; Repič Jožef, (17. pp. 12. stot.), Šturje; Sušnik Ivan, (17. pp. 3. stot.); Zajc Franc, (17. pp. 17. stot.), Ljubljana.

lj Umrli vojak ranjenec. V bolnici v Mladki je umrl 22 let stari prostak pešpolka št. 68 Jožef Nagy Mayor iz Jaszenta Andosa na Ogrskem.

lj Na vsak način je hotel priti v bolnico. 68 letni Gašper Uršič iz Podpeči, ki je bil zadnji čas v Zemunu, se je včeraj dvakrat oglašil v dež. bolnici, naj ga sprejme v bolnico, bil je pa odslovljen, ker so spoznali, da ni bolan. Nato je Uršič dobil neke noč, ga nabrusil in si na cesti Pred škofijo narezal vrat. Poškodba ni nevarna. Ko so ga pripeljali v bolnico, je dejal: »Sedaj sem pa le prišel v špital.«

lj Nesrečni alkohol. Nadomestni rezervist 27. domobr. pešpolka, 42 let stari Jakob Trampuš iz Golega brda, se je včeraj alkohola tako navžil, da je vsled tega nagloma umrl.

lj Avtomobilska nesreča. Avtomobilni omnibus proge Ljubljana-Celje je zavozil 25. oktobra ob železniški progi St. Peter v Savinjski Dolini v neki izvožek, v katerem je poleg voznika sedela neka mlada gospa in en otrok. Gospa je padla pod avtomobil, ki jo je povozil. Bila je čez nekaj minut mrtva. Šoferja Keppo so aretirali.

lj Denar mu je nenadoma izginil. 14letni Valentin Jeras je nesel danes za očeta v Mestno hranilnico plačat 120 K. Imel je bankovec za 100 K in dva bankovca po 10 K. Ko je izvekel knjižico, v katero je prej položil denar, je opazil, da je denar izginil. Kdor kaj ve o tem slučaju, naj naznani.

lj Mesto venca na grob Jož. Ogriča povodom Vseh svetnikov pošilja Marija Pirnat iz Uj-Verbasza zaostalim sirotam padlih v vojski 5 K. Izročili smo znesek deželni vladi.

lj Nezgoda. Namestnik delovodje pri tvrdki Horn in Zajc, Ivan Rus, je šel te dni pregledovat dela v Drogenikovi hiši na Mestnem trgu. V III. nadstropju se je ob neko železo spodtaknil in padel na železo

tako nesrečno, da se je lahko poškodoval na levi roki, na desnem kolenu je pa dobil pri padcu take poškodbe, da je moral iskati zdravniško pomoč.

lj Kdor je našel v nedeljo ali v ponedeljek kak vojaški pas in bajonet, naj ga blagovoli prinese dopoldne v naše uredništvo.

Turško uradno poročilo o pomorski bitki v Črnem morju.

Carigrad, 31. oktobra. (Kor. ur.) Oficijalni komunike »Agence Ottomane« opisuje bitko sledeče: Medtem, ko je čisto majhen del turškega brodovja imel 27. in 28. t. m. vaje v Črnem morju, je pričelo rusko brodovje, ki je najprej sledilo turškemu brodovju in vse vaje preprečilo, končno 29. t. m. sovražnost s tem, da je napadlo turško brodovje. Med bojem, ki se je nato razvil, je turško brodovje potopilo ruskega polagalca min »Pruta« (5000 ton), ki je imel okoli 700 min na krovu. Nek ruski torpedni čoln je bil težko poškodovan, nek parnik s premožom pa zaplenjen. Turški rušilec torpedov »Chaireti-Millije« je potopil rusko topničarko »Kubanec«, rušilec torpedov »Mauwemet-i-Millije« je pa poškodoval neko rusko obrežno stražno ladjo. 30 častnikov in 72 mornarjev, ki so pripadali potopljenim ladjam, je turško brodovje rešilo in ujelo. Turško brodovje ni trpelo nikake škode. Boji se še nadaljujejo, in sicer ugodno za turško brodovje. Turška vlada bo brez dvoma s skrajno odločnostjo protestirala proti temu napadu ruskega brodovja na mal oddelek turškega brodovja.

Carigrad, 31. oktobra. Za pomorski boj, ki se je vršil predvčerašnjim v Črnem morju, se je šele včeraj zvedelo. Ta vest je povzročila v mestu veliko senzacijo.

Carigrad, 31. oktobra. Vjete ruske častnike in mornarje kakor tudi zaplenjeno ladjo s premožom so prepeljali v Kabah ob zgornjem Bosporu.

Boji v Srbiji.

Budimpešta. »Az Est« poroča z dne 26. t. m. sledeče: Naše čete, ki so udrle v srbsko ozemlje, potem, ko so zasedle Mitrovico, Nočaj in Zasavico, so napravili uspešen napad proti Glušcem, ki so ga podpirale čete, ko so prekorale Savo pri Jarku. Srbske čete so bile prisiljene — bila je ena brigada — da se umaknejo proti Medkoviču in Bogadiču. Naše čete, ki so preganjale Srbe, so se zavarovale na cesti Glušci-Bogadič, dočim so Srbi bežali do travnika Kitog, zahodno od Bogadiča, kjer so se skrili v že pripravljene betonirane okope. Naše čete težko napredujejo po močvirnatih tleh, ali kljub temu so dovolj zemlje osvojile.

Desno krilo naših čet je osvojilo Ravno in se zavarovalo na vzdolnem delu tega kraja. Sovražnikove čete pričakujejo naše nadaljno prodiranje pri močvirju Vrhovac, ki leži južno od Ravna.

Iz Ravne pelje čez Ključ in Crno baro krasna, betonirana cesta, ki je bila še za časa miru zgrajena za vojaške namene. Ker je Ključ med Ravno in Bosutom v naših rokah, so se postavili Srbi kakih 20 km ob cesti. Ponoči se plazijo do betonirane ceste, kjer se morejo dobro skriti.

V Ključu so naši strelski jarki največ 20 do 40 metrov oddaljeni od ceste. Naše pozicije so tako močne, da moremo lahko odbiti napad Srbov, če bi hoteli prodreti. Naše savske čete napredujejo z lepim uspehom, tako da nam je gospodstvo nad Mačvo zasigurano.

Srbi imajo tudi tukaj svoje pozicije za streljanje eno nad drugo. Od zadaj se nahajajoče pozicije kopljejo žene in otroci. Kakor hitro so natakneni na naših puškah bajoneti in se zasliši »hura!« naših čet, beže Srbi že v svojo drugo pozicijo, ki se nahaja 40 do 50 korakov za prvo. Prostor med drugo in tretjo pozicijo meri 25 do 30 korakov.

AMERIKA SVETUJE SRBIJI MIR.

»Reichsposti« se poroča iz Sofije 28. oktobra: Ameriški poslanik za balkanske države Wopicka je v imenu Združenih držav pisal srbskemu ministrskemu predsedniku Pašiču pismo, v katerem izraža globoko bol, ki navdaja Ameriko spričo grozopolnega uničevanja visokih evropskih kulturnih vrednot. Poslanik pripominja, da najbolje deluje v smislu želja ameriškega ljudstva, ako da Srbom svet, da hitro sklepejo mir. Pašič je na to pismo odgovoril, da je za dragoceno izjavo Amerike zelo hvaležen in jo smatra za prisrčen dokaz ameriških simpatij; tudi Srbija želi in upa, da kmalu nastopi mir.

SRBI BOMBARDIRALI PANČEVO.

Hrvatski uradni list prinaša o bombardiranju Pančeva sledeče podrobnosti:

Navadno vojno razpoloženje je bilo pretrgano 22. t. m. ob pol 2. uri popoldne, ko se je pričelo bombardiranje s srbske strani. Zvižganje topovskih krogelj se je slišalo v celem mestu, in meščanstvo je moralo s strahom opazovati, kako padajo uničevalni šrapneli. V 25 minutah je bilo izstreljenih 25 šrapnel in granat brez ozira na to, da je Pančevo odprto mesto. Ker so se Srbi tudi sedaj pregrešili nad mednarodnim pravom, ne zaslužijo, da se z njimi postopa humanno. Naše topništvo je hitro napravilo konec bombardiranja, ker so morali že ob dveh srbski topovi umolkneti. Ta veselje uspeh in mirno zadržanje posadke je toliko umirilo prebivalstvo, da so se tudi oni, ki so začeli bežati, da, celo oni, ki so že bili na kolodvoru, pričeli počasi vračati v mesto v svoje hiše. Srbi so pričeli počasi streljati z dvema topoma z visočine Samur. Streljali so z granatami in šrapneli. Prvi strel je padel na hišo odvetnika dr. Rudolfa Sczitzinskega, ki je bil s svojo rodbino ravno pri kosilu. Drugi strel je zadel orožniško vojašnico, kjer se je moštvo ravno pripravljalo za odhod. V sobi, v katero je padla granata, se je nahajal neki orožnik, katerega je pritisk zraka vrgel ob zid. Ena granata je padla na kegljišče optičnega društva in tam eksplodirala. Zaradi močnega tlaka zraka je zletelo pohištvo proti siropu. Druga granata je priletela v železno trgovino trvdke Juba & Csany v dvonadstropno palačo ljudske banke, pa ni napravila mnogo škode. V hiši bančnega ravnatelja Josipa Brühlerja je napravila granata mnogo škode. Srbi so torej dvanaestkrat zadeli.

Ko je prenehalo streljanje, je prišlo meščanstvo zopet na ulico, da vidi učinek granat in šrapnelov. Na srečo ni bilo ljudskih žrtev, ker niso vsi sovražniški streli eksplodirali.

UNIČEN VOJNI MATERIAL V BARU.

Split. »Naše Jedinstvo« poroča: Te dni smo prinesli brzopletno, da je naš torpedni rušilec v luki Bar uničil skladišča; sedaj izvemo, da je uničil zaloge vojnega materiala ki so ga bili tu izkrcaš Francozi iz svojih ladij; uničena sta tudi dva francoska aeroplana.

SRBI IN ČRNOGORCI PRIZNAVAJO SVOJE PORAZE V BOSNI.

Iz Bukarešta se poroča: Iz Niša in Cetinja se je dozda vsak dan poročalo o velikih zmagah nad Avstrijo. Zdaj pa uradni komunike priznava, da so bili Srbi v Bosni poraženi. Komunike trdi, da so se Avstriji nahajali v veliki premoči, Srbi in Črnogorci so se morali radi številne premoči umakniti, ker ne smejo nikdar izpred oči izgubiti glavnega strateškega namena, da se mora sovražnik vznemirjati, utrujevati in slabiti, ker se do gotove mere tako olajšujejo operacije zaveznikov.

SRBSKI TOPOVI V SARAJEVU.

Sarajevo, 30. Včeraj so pripeljali v Sarajevo 5 srbskih topov, ki so jih naši uplenili v bitki na Romanji planini. Trije teh topov so popolnoma nepoškodovani.

SRBI POŽIGAJO BOLGARSKE VASI.

Agence Telegraphique Bulgare poroča: Notranje ministrstvo je dobilo iz Strumnice sledečo brzojavko: V okrajih Doiran, Gevgeli in Skoplje požigajo že tri dni srbski četaši, katere vodijo srbski častniki, bolgarske in mohamedanske vasi. Četaši strašno mučijo prebivalstvo, plenijo in koljejo ljudi. Rodbine tistih Bolgarov in Turkov, ki so pobegnili v Bolgarijo, preganjajo iz hiš. Žene in otroci blode kakor blazni po polju in stradajo. Kakor trde popolnoma zanesljiva poročila, priznavajo Srbi odkrito, da hočejo iztrebiti bolgarski in mohamedanski življenjski srbski četaši zvežejo moč, ki niso pobegnili, v gruče po 50 in 60 mož in jih s salvami postrele. Osobito strašno so divjali v vaseh Dorlucas, Memešli, Kočari in Baramovas.

PASIĆ TRIKRAT NAPADEN.

Iz Sofije se poroča: Odkar se nahaja srbska vlada v Nišu, je bil Pašić že trikrat napaden. Zadnjič je streljala na Pašića neka ženska, mati sedmih otrok, katere mož je padel, a ga ni zadela. Napadalka je vdova bivšega uradnika srbske narodne banke.

SRBSKI KRALJ

stanuje zaradi svojega slabega zdravja v neki mali vasi ob gorovju Jastrebnici in si o poteku vojske pusti le od časa do časa poročati.

Italijanski ministrski svet.

Rim, 29. oktobra. Včeraj ob 1/5. uri popoldne se je v palači Braschi vršil ministrski svet, ki je obravnaval o mednarodnem položaju, zlasti o akciji glede Valone in o raznih gospodarskih in finančnih vprašanjih. Program vojnega ministra Zupellija se je sporazumno s finančnim ministrom odobril. Skle-

nilo se je, prvo kategorijo letnika 1895 poklicati pod orožje v drugi polovici januarja 1915, da se lahko odpuste letniki 1890 in 1891, ki so morali zaradi vojne dalje ostati pod orožjem.

KRALJ VIKTOR V TARENTU.

Taranto, 29. oktobra. Danes zjutraj se je kralj Viktor pripeljal s posebnim vlakom v Tarente. V njegovem spremstvu je med drugimi minister Mattioli Pasqualini. Na postaji so ga pričakovali vojvoda Geneveški, župan, prefekt, poslanci in drugi dostojanstveniki. Kralj se je delj časa pogovarjal z uradnimi osebami. Pred kolodvorom ga je navdušeno sprejela mnogobrojna množica.

Dojenca odstaviti je dostikrat težavna stvar in zato svetujemo doječi materi, naj sprva daje v dojljni steklenici po enkrat na dan nekaj Nestle-jeve moke, ki je kuhana na sami vodi. Polagoma naj se pa daje po dve, tri in več takih porcij; otrok se pusti odstaviti brez težav, se krepko razvija in krasno uspeva. Poskušnje Nestle-jeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastopj pri Henri Nestlé, Dunaj I. Biberstrasse 5 k.

Kovaškega pomočnika

ki je izurjen v kovanju kočij in konj, sprejme JOS. KORDIČ, kolar in kovač na Sušaku, Lulzinska cesta št. 20. — Stalno mesto. Plača po dogovoru. 3014

Brinjevec

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri Gabrijelu Erzen, Zapuže pošta Egunje pri Lescan, Kranjsko. Za pristnost se jamči. Cene zmerne. 2957

Izšla je:

Svetovna
vojska

I.

Avstrija — Srbija, Črnogora.

Prvi sešitek.

Vsebina: Prvi strel. - Pod Ferdinandovim varstvom. - Smrt nekroanega kralja Srbije. - Krvavi srbski prestol. - Srbija, kako si krvava! - Črna nehvaležnost. - Odločilni dnevi v Srbiji. - Kocka je padla: Vojska! - Srbija izroči odgovor Avstriji. - Zadnje ure v Beogradu. - Razpoloženje med srbskim ljudstvom. - Srbska armada. - Moč in ureditev srbske armade. - Slika srbskega vojnega pozorišča. - Prorokovanje o Srbiji. - Framasonska roka. - V tretje gre rado. - Prvi boji. - Način srbskega bojevanja. - Slovenski častnik o načinu srbskega bojevanja. - Prvi boji pri Beogradu. - Boji za Šabac. - Podrobnosti o bojih pri Šabcu. - Mesto Šabac. - Zakaj so se naše čete umaknile iz Šabca. - Boji pri Višegradu. - Črtice.

Slike: Vojska. - Izročitev note. - Seja v Beogradu, pri kateri je padla odločitev. - Razmerje med našo in srbsko armado. - Avstrijski monitor „Korös“ bombardira Beograd. - Boji v obmejnih gorah. - Slika iz boja med našo in srbsko armado.

Uredil IVAN PODLESNIK.
Založila Katoliška bukvarna.
Tiskala Katoliška Tiskarna.

Delo izhaja v sešitkih vsakega 1. in 15. v mesecu. - CENA sešitku 60 vin., četrtletna naročnina za 6 sešitkov 3 K.

Prihodnji sešitek izide 15. t. m. in bo obsegal: II. Avstrija — Rusija.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni v Svoji previdnosti odpoklical po dolgi, mučni bolezni našega nad vse ljubljene očeta in brata, gospoda

Janeza Marinko

zasebnika in večletnega občinskega odbornika pri D. M. v Polju

dan, dne 30. oktobra ob 9. uri zvečer, v starosti 70 let v boljše življenje. Pogreb bo v nedeljo, 1. novembra, ob 4. uri pop., iz Martinove ceste št. 14 na pokopališče pri D. M. v Polju.

Ljubljana - D. M. v Polju, dne 30. oktobra 1914. 3081

Janez, Jože, Franc in Frančiška, otroci. — Marija, Ana, sestre.

KUHARICA

z dobrimi spričevali išče službe, najraje v kakšnem župnišču. Naslov se izve v prodajalni Kat. tisk. društva (H. Ničman). 3042

Lep eleganten 3079

lokal

se odda s februarjevim terminom v hiši „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Dve elegantni

stanovanji

obstoječi iz 3 in drugo iz 4 sob, poselske sobe, verande in pritliklin in z električno razsvetljavo se odda za februarjev termin. — Natančneje se izve v »Kranjski kmečki občini« Dunajska cesta 38. 3080

Prodaja posode

Resljeva cesta

od 4. do 19. novembra

Svoje p. n. odjemalce prosim najvljudneje, naj si že sedaj nabavijo svoje potrebščine: karlovskega porcelana, emajliranega blaga in predmetov za luksuz, ker se do meseca maja ne vrši noben nov sejem za posodo. Potrudil se bom, da oddam blago po najnižjih cenah.

3075

Za številni obisk se priporoča

Ivan Kus.

Štev. 2534

Dobava jestvin in kruha

3071

za hrano prisiljenecv in gojencev se odda vsled odloka dež. odbora kranjskega z dne 23. oktobra 1914, šte. 21.636 za leto 1915, in sicer:

BLAGO:

1. Kruh. Zalagati je kruh za zdrave in bolne prisiljenecv, oziroma gojence in kot sestavina za izdelovanje cmokov.
2. Goveje meso okroglo 7300 kg
3. Teleče meso " 100 "
4. Svinjska mast, ogrska " 2500 "
5. Rastlinska mast v sodih " 2500 "
6. Moka za prežganko " 6000 "
7. Moka za cmoke " 6500 "
8. Prednja moka " 200 "
9. Koruzna moka za polento " 5500 "
10. Pšenični zdrob " 1000 "
11. Fižol rudeč ribničan šele takrat, ko bo last. prid. uporabljen " 5500 "
12. Riž " 1600 "
13. Ješprenj " 1800 "
14. Ješprenjek " 150 "
15. Olje, navadno, jedilno " 200 "
16. Sol, morska " 3500 "
17. Kava, navadna, nežgana " 30 "
18. Kumin " 50 "
19. Poper " 15 "
20. Kaša " 300 "
21. Suhe češplje " 400 "
22. Sladkor v štokih " 50 "

To blago je dostavljati v skladišče v prisilni delavnici. Ker je skladišče še v Ljubljani, je blago podvrženo užitnini.

Ponudbeni pogoji so ponudnikom na razpolago v pisarni podpisanega ravnateljstva ter je ponudbam pristaviti izjavo, da se ponudnik podvrže tem pogojem.

Za dobavo mesa veljajo posebni ponudbeni pogoji, vsled katerih se mora meso enako zalagati kakor za vojake.

Pismene ponudbe morajo biti postavno kolekovane in v dveh zavitkih, od katerih zunanji mora imeti naslov podpisanega ravnateljstva, notranji pa, ki mora biti zapečaten, ime ponudnika in pripombo: „Ponudba za zalaganje jestvin, ozir kruha in mesa.“

K zaporednim številkam blaga 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 20 in 21 je posebej v zapečatenih zavitkih vložiti vzorce.

Ponudbe z v. orci je vložiti do 1. decembra 1914, v pisarni ravnateljstva deželne prisilne delavnice v Ljubljani.

Oferenti zamorejo ponuditi dobavo tudi za krajšo dobo, toda ne manj kakor za eno (prvo) četrtletje.

Ravnateljstvo kranjske deželne prisilne delavnice in vzgojevališča v Ljubljani,

dne 30. oktobra 1914.

Pišite še danes po

pogoje radi nakupa izborne turške srečke na ugodno mesečno odplačevanje! V srečnem slučaju zamorete že pri prihodnjem zrebanju dne 1. decembra postati lastnik

400.000 frankov! 3077

Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Več čevljarskih

pomočnikov

sprejme takoj v trajno delo Jos. Pokorn, čevljarski mojster, Sv. Martina cesta 5. 3076

Vino

lastnega pridelka na drobno in debelo za domačo uporabo po zmernih cenah razpošilja Matej Ventin, Kaštelir, Istra. 3073

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kabineta in vseh pritliklin, se odda za februarjev termin. — Naslov pove uprava lista pod št. 3074.

Učenec

za pekovsko obrt se takoj sprejme pri Franu Beden v Ljubljani, Tržaška cesta 4. 3061

2 gospoda ali dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje ali brez hrane. — Kje pove uprava lista pod št. 3072.

„Sveta Rusija“.

I.

Verni in domoljubni Rusi svojo domovino s ponosom imenujejo »Sveto Rusijo«. Če gremo med preprosto rusko ljudstvo, če stopimo v hišo ruskega mužika (kmeta), se pridružimo ruskim bogomolcem (romarjem), prebiramo rusko književnost, najdemo zares veliko dokazov za opravičenost tega ponosnega imena. Kakor Rusija po svoji politični moči presega vse pravoslavne države, tako in še veliko bolj preprosto rusko ljudstvo po svoji živi veri in globoki pobožnosti visoko presega vse pravoslavne narode.

Pojdimo v starodavni Kijev, k zibelki ruskega krščanstva in kulture. Pred dobrimi 900 leti (988) se je dal krstiti kijevski ruski knez Vladimir ter iz Carigrada in Bolgarije poklical krščanske misijonarje in učitelje. Kakor v mnogih zahodnoevropskih deželah, tako je tudi v kijevski Rusiji krščanstvo že takoj v začetku pognalo globoke korenine v srcehi dobrega ljudstva. Že v prvih krščanskih desetletjih je v Kijevu zacvetelo samoraslo versko življenje. Tujim krščanskim misijonarjem so se kmalu pridružili mnogoštevilni domači apostoli krščanskih resnic in svetega življenja, ki so svoje grške učitelje presegali po gorečnosti in svetošti. Rusi so tekmovali z versko gorečnostjo prvih krščanskih stoletij. Na plodnih ruskih planjavah niso mogli posnemati junaškega samozatajevanja vzhodnih menihov v skalnatih votlinah in peščenih puščavah Palestine in Egipta, zato so ruski menihi iskali svete samote pod zemljo. V peščenih gričih okoli Kijeva so se vzorniki svetega življenja, ljubitelji samote in junaškega samozatajevanja kopali tesne podzemne votline (rusko: pečera, pečerski monastir). V temnih in zaduhlih podzemskih celicah je cvetela krščanska svetost, iz njih je luč krščanske izobrazbe razsvetljevala staro Rusijo, jo ogrevala s toploto žive vere ter ožarjala s svetniškim sijajem.

Grki so pač tudi v Kijevu pristne krščanske bisere posipali z bizantinskim prahom in pepelom, med krščanske resnice sejali plevel razkola in svojo setev zalivali s strupom sovraštva proti Rimu. Toda v plodnih tleh ruske zemlje in ruskih src je pravo krščanstvo tako bujno zacvetelo, da je prerastlo plevel bizantinstva. V ogromnem prostranstvu ruskih planjav se je bizantinski strup tako razredčil, da ni mogel popolnoma zamoriti pristnega krščanskega duha. Patriarhalna vlada kijevskih ruskih knezov ni bila zmogljiva, da bi posnemala cezaropapizem bizantinskih cesarjev. Velika razdalja od Carigrada in ogromna obširnost je Grkom branila, da Rusije sploh nikoli niso mogli tako gosto prepreči s svojimi mrežami, kakor so Srbijo in Bolgarijo.

V kijevski Rusiji je še prevladoval pravi krščanski duh in dobrodušni ruski značaj. Do 13. stoletja so bili Rusi tolerantni nasproti katoličanom zahodnega obreda, njihovi škofje niso še očitno pretrgali zveze s katoliškim zahodom; njihovi knezi so sklepali krvne zveze s katoliškimi dvori.

Sredi 13. stoletja so Tatari opustošili Kijev in kijevsko Rusijo. Rusko ljudstvo je trumoma bežalo v varnejše severne pokrajine. Cvetoče versko in kulturno središče stare Rusije je bilo opustošeno in oslabiljeno. Pod tatarskim jarmom se je začelo daleč gori na severu, v Moskvi, razvijati novo središče ruske države. Tam se je v ruski značaj začel zajedati duh azijskega hlapčevstva, ruske državne oblike je začel prešinjati poganski in bizantinski duh; oslabiljena cerkev se je oddaljila in odtrgala od katoliškega zahoda, se pogrezala v razkol in bizantinski formalizem ter se vklanjala pod jarem poganskobizantinskega cezaropapizma. Globokoverni in dobrodušni ruski narod so vklelili v mrzle verige bizantinskega formalizma in krutega državnega absolutizma. Bizantinski formalizem je sicer tudi veri preprostega ruskega ljudstva vtisnil svoj pečat, a vendar ni mogel zadušiti verskega ognja, ki v ruski duši še vedno tli in žari pod pepelom razkolnega bizantinstva, ni mogel do dna pokvariti milega in udanega ruskega značaja, ni mogel uničiti one skrivnostne, zlasti v ruski duši krepke sile, ki jo Tertulian zaznamuje z izrekom: Anima naturaliter christiana — duša po naturi krščanska.

Med ruskim ljudstvom je še mnogo žive vere in globoke pobožnosti, ne sicer zato, ker je pravoslavno, ampak zato, ker je krščansko in kljub temu, da je pravoslavno. Naposled pa ima pravoslavje morebiti vendarle nekoliko indirektnih zaslug za živo vero ruskega naroda. Pravoslavna

konvativnost je med Rusi vedno gnojila spoštovanje do starih običajev in stare vere. Po razkolu se je Rusija še načelno ločila od že sicer oddaljene zahodne Evrope. Po skrajni konvativnosti in po cerkvenem razkolu je bila Rusija odtrgana od krščanske plodovitosti katoliškega srednjega veka in katoliškega preporeda v dobi po reformaciji, a hkrati je bila tudi zavarovana pred svobodomiselstvom in kulturnimi izrodki zahodne Evrope zadnjih stoletij. Tako je Rusija zaostala in rusko ljudstvo je še obtičalo v otroški ali, če hočete, v mladeniški dobi srednjega veka. Uradna Rusija je sicer že pred 200 leti stopila v vrsto evropskih držav ter sprejela evropsko kulturo. Toda Rusija je le površno sprejela praktično in tehnično stran zahodne kulture; zahodna kultura je pomagala ustvariti birokratični državni mehanizem ter moderni ruski militarizem. Zahodna kultura se je naselila le v glavnih ruskih političnih središčih, v velikih mestih, v industriji in ob železnicah. Jedro ruskega naroda, ruski mušik, rusko preprosto ljudstvo pa še vedno živi v patriarhalnem, mladostnem srednjem veku. Zato je med njim še podobna (a samo podobna) živa vera, kakor je prešinjala katoliško življenje srednjega veka v zahodni Evropi. (Glej članek: »Vodilne ideje pravoslavja« v »Slovenec« 12. sept.)

O živi veri ruskega ljudstva pričajo mnoge cerkve in številni samostani, razna ruska božja pota in mnogobrojne čudodelne podohe Matere božje; o živi veri ruskega ljudstva pričajo celo ruske vojašnice. Potniki iz zahodne Evrope se ne morejo dovolj načuditi pobožnosti ruskega ljudstva. Kardinal Vanutelli se je razjokal, ko je v Moskvi gledal pobožnost ruskega ljudstva. Zlasti pa se živa vera in pobožnost razodeva med ruskimi bogomolci (romarji). Ruski mušik ne roma tako kakor pomelkuženi romar iz zahodne Evrope, ampak podobno kakor so romali svetniki v prejšnjih stoletjih. Vsako leto prihajajo tisoči ruskih romarjev v Jeruzalem ter po svoji skromnosti in pobožnosti zbujaajo splošno občudovanje.

Globoka pobožnost ruskega naroda se zrcali tudi v glavnih umotvorih ruske književnosti. Ruski pisatelji Gogolj, Dostojevskij in Lev Tolstoj, ki so najgloblje pogledali v rusko dušo, so v najzrelejši dobi umetniškega stvarjanja s posebno ljubeznijo poslušali čudovito zvenčje verske strune ruskega naroda. Iz umotvorov ruske književnosti diha tako žareč verski ogenj, da mu težko najdemo primere v kaki drugi novejši književnosti.

Seveda se nahaja med ruskim ljudstvom tudi mnogo verske in moralne gnijlobe. V novejši dobi prodira moderna pokvarjenost tudi že med preprosto rusko ljudstvo. A v splošnosti je rusko ljudstvo vendar še zelo pobožno in polno žive vere, dasi ima njegova vera mnogo pomanjkljivega in enostranskega.

Živa vera ruskega ljudstva je tembolj občudovanja vredna, ker se mora boriti z velikimi ovirami. V novejši dobi se mora boriti s svobodomiselstvom ruske inteligence in z brezversko kulturo. Ta boj je tem težavnejši, ker je bil verski pouk v Rusiji vedno zelo poveršen in pomanjkljiv in ker je ruska uradna cerkev popolnoma nezmožna za boj proti svobodomiselstvu. Že od nekdaj se mora živa vera ruskega ljudstva boriti s formalizmom pokvarjenega bizantinstva in birokratičnega cezaropapizma; verno in svojemu »pravoslavnemu« carju udano rusko ljudstvo se mora deloma zavedno deloma nezavedno boriti proti uradni cerkvi. V tem nesoglasju med verno ljudsko dušo in med uradno cerkvijo, med krščanstvom in cezaropapističnim birokratičnim pravoslavjem je velika tragedija ruske duše in velika nevarnost za rusko državo.

Celo ruski oboževalci pravoslavne Rusije z boleštvjo v srcu priznavajo, da je ruska uradna cerkev v kričečem nasprotju s krščanskim duhom in s stariimi cerkvenimi tradicijami, da polovica ruskega naroda samo po zunanje spada k uradni ruski cerkvi (J. S. Aksakov) in da je treba strogo ločiti med vernim ljudstvom in uradno cerkvijo. To nasprotje se je pred 250 leti (1666) izrazilo v obliki velikega razkola med uradno cerkvijo in med ruskimi staroverci. Najzdravejšje jedro ruskega naroda, cvet ruskega ljudstva, milijoni pobožnih duš so bežali iz uradne cerkve; rajši so prenašali najkrutejše kravo preganjanje in žrtvovali tisoče mučnikov za staro vero in stare obrede kakor da bi ostali v državni cerkvi. Ta razkol še vedno šteje nad deset milijonov duš. Vrh tega išče pobožni

ruski narod duševne utehe v celi vrsti ruskih verskih sekt, ki v novejšem času bujno rastejo. Mnogi odlični zastopniki ruskega razumnštva so svoj duševni mir našli v katoliški veri. Takoimenovani ruski svetniki so živeli zunaj uradne cerkve in ostali brez vpliva na cerkveni organizem. Torej nikakor ni pretirano, če ruski cerkveni listi že deset let neprestano ponavljajo bridko obtožbo, da se vse rusko versko življenje vrši in razcveta zunaj cerkve, mimo cerkve ali celo proti cerkvi.

Rusijo zares ožarja tajnostni svetlasi. A ta sveta Rusija ni uradna Rusija, ni uradno pravoslavje ruske »pre-svete sinode«, ampak skriva se v skrivnostnih globinah ruske duše. Ni neverjetno, kar nam zatrjuje ruski konvertiti, da bi ruski narod, če bi postal katoliški, po verski gorečnosti prekosil vse druge narode.

Nemška Avstralska posest.

V poslednjih dneh smo brali, da Japonci in Angleži gospodarijo v nemški Oceaniji in da so prvi zasedli nemško Mikronezijo, drugi pa Melanezijo. Zanimalo bo marsikoga, ako malo izpregovorimo o preteklosti tega takozvanega »Südeseegebiet«, zlasti pa o prometnem pomenu.

Odkrili teh otokov niso Nemci, ampak deloma Španci in Portugalci v 16. stoletju, pozneje pa Angleži in Francozi. Ime marsikaterega otoka (Marshallovi ot., Bougainville) nam pokaže narodnost moža, ki ga je odkril. Nemška gospodarska politika se začela šele v drugi polovici 19. stoletja, ko je tu začela trgovati hamburška rodbina Godeffroy, državna pa z letom 1884, ko so zasedli prve kraje na Novi Gvineji. Za stalno so pa dobili svoj odmerjeni kos šele leta 1885. Po pogodbi z Anglejško so dobili tudi Bismarckov arhipipel leta 1886., že leta 1884. so pa zasedli severne Salomone, ki so bili brez gospodarja. Tudi ostalo Mikronezijo so hoteli zasedati, a papež Leon XIII. jo je prisodil Španiji, ki je imela na njo starejše pravice. Leta 1899. je pa Španija po nesrečni vojni prodala Nemčiji Marišane (razen Guam, ki ga je dobila Unija) in Karoline s Palan otoki. Leta 1900 je dobila še severna izmed Samoa otokov, Savii in Upolu po pogodbi z Anglijo in Unijo. Tako je dobila Nemčija vso posest diplomatsko, le za Samoa je tekla kri, je pa to tudi biser nemške posesti.

Vsa nemška posest meri 243.819 km² s 459.000 prebivalci. Torej 25krat tako velika kot Kranjska, pa niti toliko ljudi ne. Mariani, Karolini s Palan otoki in Marshallovi otoki — kar so zasedli Japonci — meri 2481 km² s 62 tisoč prebivalci.

Pomen teh mnogoštevilnih otokov in otočic, ki so večinoma koralnega ali ognjeniškega izvora, zmanjšuje prevelika oddaljenost od Nemčije, zlasti, dokler še ni Panamski prekop zmožen za plovstvo, redka naseljenost, gospodarska zaostalost, razen tega so pa še raztreseni po prostoru, ki je gotovo tako velik kot Evropa. Da bi pa imeli ti otoci za Japonsko mnogo večji pomen in da je to za japonsko politiko le korak naprej, nikakor pa ne končen korak, o tem nihče ne dvomi. In tu pridejo v poštev edino ti, ki so zdaj Japonsko za ta korak napravili. Nemci so morali te kraje vsako leto še iz državne blagajne zakladati, le Samoa otoka sta jim nesla pol milijona mark dobička.

Na teh otokih deluje tudi precejšnje število misijonarjev, katoliških, kakor tudi protestantskih.

Leže sicer ti kraji v vročem pasu, toda morje vročino na malih otokih vendar zmanjšuje in mili (razlika med najbolj mrzlim in najbolj vročim mesecem je samo 7 stopinj C), tudi dežja ne primanjkuje, dane so vse ugodnosti za bujno rastlinstvo in dobro poljedelstvo. Proti boleznim so Nemci že mnogo storili, le na Novi Gvineji malarija še ni nič redkega.

Po vseh otokih, ki niso koralnega izvora, so še deloma veliki gozdi. Rastlinstvo je zlasti bujno na Samoa otokih (evkalipta, ki raste do 70 m visoko). Najvažnejši rastlinski produkti nemških otokov so kokosovi orehi, banane, kruhovec, taro in yamo rastline, ki dajejo živež. Za Evropo je največje važnosti kopa, ki je skoro edino, kar se iz nemških avstralskih kolonij izvažja. Je to razrezano, posušeno jedro kokosovega oreha, ki je jako mastno in se uporablja za milo in olje, kakor tudi za marmelado in čokolado. Za izvoz je za kopro največjega pomena kavčuk. Tudi tobak se sadi, za domačine je bambus velike važnosti, ker z njim pokrivajo strehe, delajo čolne, mostove, različno orodje in godala. Tudi koru-

za, melona, ananas, limona in sočivje dobro uspeva. Znanstna je tudi kultura volne, kavovca in kakovca.

Zivalstvo je tu revno, tudi naša goveda ne prospevajo posebno dobro, Ribji lov je pa bogat.

Razglednice rdečega križa.

Deželno in gospejno društvo Rdečega križa za Kranjsko je naprosilo domače umetnike Vavpotiča, Wettacha in Zmitka, da napravijo načrte za sedanjemu času primerne razglednice. Ti umetniki so se radovoljno odzvali pozivu društva in je bilo tako omogočeno, dati napraviti 6 vrst razglednic. Razglednice predložujejo sledeče motive: molitev vojakov pred bitko; rdeči križ varuje vojaka proti smrtni nezdogi; deželni grb v okrilju državnega grba; deželni grb in grb mesta ljubljanskega za zaščito državnega grba; službenka Rdečega križa navdušuje vojaka pred odhodom v vojno, izročuje mu šopek cvetlic z Vodnikovimi besedami: »Bodij trdno v boju kakor hrast, z orožjem si zadobi čast. Obnesi se kot korenjak pa prid nazaj časten vojščak;« mati z otroci molí pred razpelom, da se soproj, oziroma oče srečno vrne iz vojne, prosi Božjega sina z v srce segajočimi besedami: »Božji sin usmili se nas: S križa se snemi, pa nas objemi, bodi nam oče ta hudi čas!« Razglednice se lahko pošiljajo našim junaškim vojakom na bojišče, napisati je le naslov in številko vojnopoštnega urada. Ko dobi naš dragi oče, naš ljubljani soproj, naš miljeni sin, naš cenjeni brat, naš nepozabni sorodnik na bojnem polju razglednico Rdečega križa iz domačega zavetišča, se bo z veseljem spominjal svojcev in zavest, da utriplje zvesto srce zanj in da ga sočutje spremilja povsod, ga bo bodrila in navdušila, da kot junak zastavi vse svoje moči v čast in slavo ljubljene domovine. Pa tudi rojaki doma naj si pošiljajo eden drugemu razglednice Rdečega križa, ker z nakupom razglednic torej z malimi žrtvami podpirajo dobra dela v prid našim ranjenim in obolelim vojakom! Razpečevanje razglednic na drobno, oziroma na debelo so z ozirom na dobrodelni namen drage volje prevzele sledeče trgovke v Ljubljani: trgovka Kleinmayr in Bamberg, Kongresni trg; Iv. Bonač, Šelenburgova ulica št. 5; Katoliškega tiskovnega društva prodajalnica, Kopitarjeva ulica št. 2; Vaso Petričič, nasl. I. Samec, Mestni trg št. 21; Karol Tall, Kongresni trg št. 8. Ena razglednica velja v detajlni prodaji 10 vin.

Kako so se naši fantje borili v Galiciji.

Prejeli smo naslednje pismo: Ker je bilo v 3. redu 10. stotnije 17. pešpolka, o katerem ste poročali v »Slovenec« z dne 16. oktobra t. l., veliko ljubljancov, med temi Vaš uredniški tovariš Franc Puc in štabni narednik Rudolf Jerše, ki je bil poveljnik voda, morda ne bo odveč, ako Vam podam nekaj podrobnosti o naskoku pri Goligori v Galiciji na 5 do 6 krat močnejšega sovražnika.

III. bataljon 17. pešpolka, ki je naskočil hrib, je bil nenadoma napaden z desne strani. Gosp. podpolkovnik pl. Ventour je dal poveljniku 3. voda, naredniku Jeršetu, nemudoma osebno povelje, da zgrabi sovražnika, ga vrže nazaj in varuje desno krilo. Narednik je dal svojemu vodni takoj potrebna povelja in ga povedel k naskoku. Komaj pridemo do grmovja, zapazi poveljnik dve ruski čepici, ki sta hitro izginili na levo v gost smrekov gozd. Takoj uga-ne, kaj sovražnih namerava; da drugo povelje in skoči naprej v gozd. Drugi smo bili hitro za njim. Poveljnik je imel toliko časa, da je natančno dogljal, kje Rusi tiče, predno so nas opazili; bili so v globokih okopih in dobro maskirani, tako da jih je bilo težko opaziti. Napadli smo jih od strani. Ruse je nenadni napad presenetil, da so bili za hip zmedeni, a le za hip; nato pa obrnejo orožje proti nam in iz pušk in strelnih pušk so se vsule proti nam krogle goste kakor dež. Pa tudi mi nismo bili leni in vsak naš strel je zadel. Toda naš poveljnik je hitro uvidel, da ne bo ostal niti eden izmed nas, ako ostanemo na mestu in samo streljamo. Ko je padlo že več naših fantov, je poveljnik dal povelje za jurši. Bili smo že kakih 130 korakov daleč od okopov. Skočimo naprej kakor en mož. Pa tudi Rusi niso držali križema rok in njihov ogenj iz pušk in strelnih pušk nam je napravil veliko škodo. Naš poveljnik zakriči na vse grlo: »Naprej! Jurši! Ura! Fantje po njih!« In že so hreščale ruske butice pod našimi puškinih kopit. Ko bi le videli, kako znajo »kranjski Janezi« mahati po glavah, kako hitro in krepko, da bi

človek ne verjel. Več ko je bilo Rusov, bolj smo udrihali, tako da so se mrtvi in ranjeni kar kupičili krog nas; ostali so kmalu pometali puške proč in na kolenih prosili za svoje življenje. Spodili smo jih vkup in z dvema strojnima puškama gnali iz okopov za našo bojno črto, kjer smo jih oddali rez. kad. gosp. Racmanu; bilo je 32 ruskih vjetnikov. Nato smo odšli nazaj v bojno črto, dokler ni prišlo povelje, da se umaknemo. Potem smo se borili še cele dneve in noči; med Lvovom in Grodekom jo je končno skupil tudi pisec teh vrstic.

Lahko rečem, da so vsi naši fantje storili več nego je v človeških močeh; vsi so se junaško borili in tisti, ki so padli, so padli junaške smrti »za vero, dom, cesarja.« Vsi naši fantje, ki so ranjeni, komaj čakajo, da bi šli mikastit Ruse. Meni je zdravnik obljubil, da se mi noga v enem mesecu popolnoma pozdravi, nakar takoj zopet odrinem na bojišče. Ko bi le bil zopet med svojimi fanti v okopih in bi mogel zopet razbijati ruske butice!

Se nekaj! Ne vem ali sem prezrl ali v slovenskem časopisju res ni bilo naznanjeno, koliko »kranjskih Janezov« od 17. pešpolka je bilo odlikovanih, n. pr. polkovni trobentač Pečaver, štabna narednika Delak in Jerše in mnogo drugih, ki so vsi dobili hrabrostne svetlinje. Torej vidite, da kranjska kri ne »fali« in da 17. pešpolk ni zadnji. Rusi nas bodo gotovo pomnili. Bog in sreča junaška!

× × ×

Drugo pismo iz Krasnega v Galiciji slove: V sedanjih vojni so se naši slovenski fantje pokazali prave junake. Tu bodi omenjen le eden izmed mnogih: Franjo Černešek iz Nove Štife nad Gornjim Gradom od 87. pešpolka, ki se sedaj zdravi v Novem Sadu. V bojih 13. oktobra se je Černešek na nekem hribu nenadoma znašel sam nasproti 10—15 ruskim kozakom, ki so prišli poškodovati naše telefonske naprave. Černešek se ni pomišljal, marveč je takoj napadel Ruse in enega usmrtil, dva pa smrtno ranil. Ravno je zabodel kozaškemu konju bajonet med rebra, ko ga zadene krogla v levo roko in mu prebije kost. Kljub močni krvavitvi in oslabelosti se je Černešku posrečilo uiti smrti in ujetništvu. Naravnost čudno je, da ga ni zadela nobena krogla več, dasi so Rusi iz neposredne bližine vsipali ogenj nanj. Nato je dva dni blodil okrog, preden je dospel na mesto, kjer je dobil zdravniško pomoč. Na enak, skoro čudežen način si je rešilo življenje še mnogo drugih fantov 87. pešpolka.

Slike iz vojne.

Ko so Rusi zasedli Bukovino.

Ko so Rusi zasedli Storozynec v Bukovini, ki leži južno vzhodno od Črnovic na progi Hliboka — Berhometh, so izdali na rumenem papirju dne 2. septembra (20. avgusta po pravoslavnem koledarju) oklic, ki obvešča prebivalstvo v mestu in okolici, da prevzame rusko poveljstvo vso vladno oblast v zasedenem okraju. Prebivalstvo naj dela mirno naprej, opusti naj vse spore in naj se smatra, da živi pod carsko rusko vladno. Odstranijo naj se z javnih poslopij vsi avstrijski znaki in nadomeste s carskimi ruskimi zastavami. Nadalje se ukazuje dobesedno: 4. Če se razžali ali s silo odstrani carska ruska zastava, bo župan po vojni postavi ustreljen in mesto porušeno. 5. Od 7. ure zvečer po srednjeevropskem času do 6. ure jutraj prebivalstvo ne sme na cesto. 6. Zvečer se mora mesto razsvetliti. Prostori za okni, ki gledajo na cesto, morajo biti razsvetljeni celo noč pri nezagrnjenih oknih. Podstrešne luknje se morajo zapreti. Če mesto ne bo razsvetljeno, se mu naloži denarna kazen 10.000 rubljev. Če bi stanovalci take hiše ne sledili ukazu, se lastnik hiše kaznuje s 500 rublji ali z dvomesečnim zaporom. 7. Trgovine se morajo odpreti ob 6. uri jutraj in zapreti ob 6. uri zvečer. Kdor tega ne stori, se kaznuje s 300 rublji ali z enomesečnim zaporom. 8. Po dosedanji vladi določena cena živil ostane. Trgovci, ki prekoračijo cene ali ki bi ne prodajali ali ki bi skrivali živila, se kaznujejo z 2000 rublji ali s trimesečnim zaporom. 9. Prodaja bodisi kakršnihkoli alkoholnih pijač je najstrožje prepovedana. Kdor bi ne ubogal, se postavi pred vojno sodišče. 10. Če bi kdo med prebivalstvom streljal na ruske čete ali če bi kdo kakega častnika razžalil, se storilec takoj ustrelil in mesto poruši. 11. Kdor razžali kakega vojaka, se postavi pred vojno sodišče. 12. Razširjanje napačnih govoric, ki bi lahko prebivalstvo ali ruske čete razburile, je najstrožje prepovedano. Razširjevalci se kaznujejo s 3000 rublji ali s šestmesečnim zaporom. 13. Če bi se kdo

našel, ki bi ustmeno, pismeno ali drugače občevalo z našim (ruskim) sovražnikom, se smatra dotičnik za vohuna in se takoj obesi. 14. Vse strelno orožje, kakor puške, sablje, meči, sulice, osobito razstrelilne snovi naj se izroče v 24 urah poveljstvu. Kdor tega ne stori, se postavi pred vojno sodišče. 15. Kdor zastruplja živila ali vodo in porušuje vodovod, se postavi pred vojno sodišče in se kaznuje mesto s 1000 rublji. 17. Kdor onečasti krščanske cerkve ali žali krščansko veroizpovedanje, se kaznuje s smrtjo. 17. Vsako plenjenje ali umor se kaznuje s smrtjo. 18. Drugi nenavedeni zločini se kaznujejo po razsodnosti mestnega poveljnika. 19. Izjemne odredbe ostanejo ves čas vojske v veljavi. — Podpisal je razglas kot poveljnik okraja stotnik P. Diazkow in poročnik V. Zenovic kot pobočnik.

Prejem sv. obhajila v vojski.

O tem se piše: Ležali smo v strelskih jarkih. Vsi smo bili izpovedani. Kratko in dostojno se pripravimo k sv. obhajilu. Iz kolov in desk smo zbili mize, ki smo jih pogrnili z rutami in okinčali z zelenjem. Med gromenjem topov je sprejelo na tisoče vojakov Gosпода vojskinih trum v svoja srca. Udeležba je bila tako velika, da vojni kaplan ni imel dovolj hostij. Nemogoče mi je popisati, kako slovesno je učinkovalo sv. obhajilo na bojišču na nas. Mirni in srčni smo bili vsi. Strahu niti ne čutimo.

Bombe aviatikov v uredništvu.

Ko so zadnjič obiskali nemški letalci Pariz, je ena izmed 20 bomb zadela tudi uredništvo rimskega lista »Giornale d'Italia«, ki opisuje dogodek tako-le:

Bilo je okoli 1. ure popoldne. Ščegotalo me je nekoliko v vratu. Ostati sem moral zato 24 ur v postelji, in sicer v sobi, ki leži ob koncu stanovanja, ki je ob enem uredništvo in stanovanje rodbine Schisa. Čitam prve večerne liste, ko me vrže strašen sunek podoben potresu iz postelje na steno. Zrak je pretresal silovit pok. Steklo in šipe žvenketajo, težko pohištvo pada skupaj. Takoj zaslutim, ko se zavem, kaj da bi bilo. Ni dvoma, v naše prostore je bila vržena bomba.

Ozrem se okoli in se takoj prepričam, da je res. Lepe terase ni več. Kjer je stala, zija zdaj luknja. Iz spodnjega nadstropja se vali skozi luknje težak, črn dim; spodaj gori.

Iz svoje sobe hitim v pisarno. Vsa okna so razbita, vsa zrcala črepinje; vrata leže na tleh, pohištvo je poškodovano. Nič ni ostalo na svojem prejšnjem mestu.

V spodnje nadstropje je padla bomba v salon. Izkusam priti na teraso. Nemogoče. Šele policija me reši. Požarna bramba gasi. Kosce bombe so skrbno zbrali in dognali, da je bila nabita z dinamitom.

Boj v strelskih jarkih. — Tudi v vojski je včasih usmiljenje.

»Humanite« objavlja 12. t. m. spis Armadée-ja Dunoisa o beležkah Poincaréja in ministrov Vivianija in Mileranda o vtisih vojske. »Na gotovih krajih smo se zelo približali strelnim jarkom sovražnikovih armad. Na nekem takem mestu je bil neki večer ranjen neki nemški častnik 200 do 300 korakov pred francoskimi strelnimi jarki. Zaman je poizkušal bežati. Ozemlje med obema črtama je neprestano obisipal sovražnikov ogenj. Častnik je ležal več dni na tleh, njegovo bolestinječanje je bilo vedno slabše. Francoze je prevladalo sočuvstvo. Plezali so na vseh štirih k njemu in mu prinašali jesti in piti in sicer več dni. Nekega večera, ko sovražnik ni streljal, je častnika naprtil neki Francoz na hrbet in ga je prenesel v francoski strelski jarek. Zdaj ga zdravijo v neki francoski bolnišnici.

Boj se bje z vsemi sredstvi. Strelski jarki so mnogokrat tako blizu, da se čujejo na francoski strani nemški glasovi, če se položi uho na zemljo. Nedavno so izkopali nekateri francoski vojaki podzemeljsko galerijo do sovražnikovega jarka. Kopali so bivši rudarji. Konec rova so napolnili z razstrelivom in ga zažgali. Razstrelili so 30 m nemškega jarka; zmedo so porabili, da so z naskokom osvojili nemško črto.

Na nemškem pokopališču našel očetov grob.

Ganljiv prizor se je odigral te dni v francoskem ujetniškem taboru v Lechfeldu. Umrli je neki francoski ujetnik in k njegovemu pokopu so pustili tudi oddelek Francozov. Ko so Nemci te skozi pokopališče peljali nazaj, pade naenkrat eden na enostavni grobni kamen s klicem: »C'est mon pere, cest mon pere!« Pri opazovanju nagrobnih spomenikov je slučajno bral tudi ime svojega očeta, ki je bil l. 1871. tukaj kot

ujetnik položen k večnemu počitku. Sinu je bilo dovoljeno ostati nekaj časa na grobu svojega očeta in svojo mater pismeno obvestiti, da ji more vendar enkrat zanesljivo poročati o izgubljenem očetu.

Zanimivosti v novi angleški vojski.

Iz Londona poročajo: Vojno ministristvo je novim polkom vobče ohranilo krajevno lice, to je: vojaki, nabrani v eni in isti pokrajini ali v istem mestu, so ostali v novih vojaških tvorbah skupaj, kar zelo ugodno vpliva na duha tovarištva. Ravnotako so sestavljeni posebni bataljoni in polki iz oseb istega stanu in istih tendenc. Tako se je sestavil poseben polk iz akademično izobraženih mož. Polk šteje že 3000 mož, ki sedaj taborijo na dirkališču v Epsomu, ter se tam intenzivno vežbajo v vojaški vedi. Nabranih je nadaljnjih 2000 akademikov, ki bodo stopili v drugi polk. Ustanovil se je tudi poseben bataljon najboljših in najbogatejših športnikov, ki se sedaj vežbajo v parku nekega tovariša v Essexu. Vsi ti bogataši bodo tvorili infanterijo na konjih za poizvedovalno službo. Za konje in vso opremo poskrbi vsak sam. Tudi učitelji in profesorji sestavljajo poseben polk; dva bataljona sta že popolna.

Spanje v bitki.

Cesar Napoleon je spal, kadar in kolikor časa je hotel. Spal je največ pet do šest ur. Če se je podal o polnoči v posteljo, se je lahko že čez tri ure zbudil, pozvonil slugi, se oblekel in podal v pisarno, kjer je proučeval poročila svojih ministrov in generalov. V vojski ni opustil svojih navad. Palačni maršal Duroc je videl Napoleona spati, pred in med bitko. Cesar sam je rekel: Spati moram, če tudi bijem tridnevne bitke. Narava zahteva svojo pravico. Vsak trenutek porabim, da spim, kadar in kjer morem. Spanje mu je, kakor je sam rekel, koristilo, da je lahko mirno čakal poročil svojih častnikov in da ga ni potegnil trenutek. Spal je globoko in nemoteno. Grof Las-Cases pripoveduje, da so lahko Napoleonu zbudili iz spanja kadarkoli, vstal je takoj, ne da bi se na očeh ali na glasu poznalo, da je spal in je jasno izdajal svoja povelja. Cisto lahko je zopet zaspal, kakor da ga niso vzbudili.

Poslano.

Na dopis »Dolenjskih novic« z dne 16. oktobra, št. 28, iz Vinice: Ker opisuje dopisnik grozno draginjo na Vinici, sem prisiljen, da dam javnosti v pojasnilo, kako se v moji trgovini v dobi mobilizacije in vojske prodaja:

Sladkor la raffiné v grudah, na drobno, do dne 25. septembra kg po 88 vin.; kava po kakovosti do 11. avgusta kg od 2 K 40 vin. do 3 K 40 vin.; riž, zdrobljen, kg po 28 vin.; riž, rangoon navadni, kg po 36 vin.; riž, rangoon la, kg po 40 vin.; riž, karoline, kg po 67 vin.; sol kg po 24 vin.; jedilno olje, la Minerva do 25. septembra liter po 1 K 12 vin.; namizno olje, Aixier la, do 25. septembra liter po 1 K 60 vin.; namizno olje, Aixier najfinejšo, do 25. septembra liter 1 K 80 vin.; petrolej, znamka dve zvezdi, do 15. avgusta liter 32 vin.; jesihi (kis) liter 8 vin.; jajca so se dobila od dne 1. julija do 14. avgusta 6 do 7 kosov za 20 vin.

Meseca oktobra so mi bile cene pri nakupu grozno povišane, in sedaj prodajam po naslednjih cenah: Sladkor la raffiné na drobno od 25. septembra in danes kg po 92 vin.; kava po kakovosti od 11. avgusta in danes kg od 3 K 20 vin. do 4 K; riž, zdrobljen, danes kg po 36 vin.; riž, rangoon navadni, danes kg po 40 vin.; riž, rangoon la, danes po 48 vin.; riž, karoline, danes kg po 76 vin.; sol, kakor vedno, tako tudi danes, kg po 24 vin.; jedilno olje, Minerva la, do 25. septembra do 15. oktobra liter 1 K 28 vin.; olje, Aixier in danes liter 1 K 38 vin.; namizno olje, Aixier la, do 25. septembra do 15. oktobra liter po 1 K 60 vin.; od 15. oktobra in danes liter po 1 K 80 vin.; namizno olje, Aixier najfinejšo, do 25. septembra do 15. oktobra liter po 1 K 80 vin.; od 15. oktobra in danes liter po 2 K; petrolej, znamka dve zvezdi, od 15. avgusta do 7. oktobra liter po 38 vin.; od 7. oktobra in danes liter po 40 vin.; jesihi liter 8 vin.; ogrska moka (Palanka) št. 0 od 5. avgusta do 4. septembra kg 56 vin.; od 4. septembra in danes kg 60 vin.

Kakor se razvidi, se je prodajalo, se prodaja danes in se tudi bo, če le mogoče, izpod maksimalnih cen prodajalo!

Če pomislimo, da je Vinica od najbližje železnice oddaljena 18 kilometrov in se mora blago z vozom dovažati, dalje ni trgovci tudi v dobi mobilizacije in vojne davkov in drugih izdatkov prost, tedaj rečem, da je dopisnikar neopravičen čez cene sploh kritizirati, tem manj, ker se pojma nima o današnjem trgovskem stanju, oizroma prometu.

Kar pa glede pšenice omenja, mu je morda žal, da naš kmet dobi danes, ko je po celem svetu pšenica tako draga, za vagan, kateri tehta 50 kg, 14 do 16 kron, za kokošje jajce po 8 do 9 vinarjev. Tudi kmet ni in ne bo davka prost in mora tudi delavce plačevati in kokoši je treba tudi z žitom krmiti, katero je danes draga.

Da nisem imel špekulacijskih namenov, je razvidno iz tega, ker se danes prodajam domačo moko kg od 44 do 52 vinarjev.

Če je omenjenemu zrnata kava predraga, naj stori kakor jaz — mesto kave pijem mleko: 1 liter po 20 vinarjev, — in če mu samo mleko ne ugaja, si lahko primeša žitne kave — Vydrove ali Kneipove. — In namesto da si pusti kruh iz ogrske moke št. 0 izgotavljati, naj kupi domačo pšenično moko in koruzne ter bo imel iz take moke izvrsten kruh, ker uživam takega tudi sam in še marsikdo drugi in upam, da mu prav izvrstno tekne. Tudi jajca ne smatram dopisniku za neobhodno potrebna, se lahko s cenejšimi predmeti nadomestijo. — Torej, ako misli dopisnik, da je na Vinici zanj grozna draginja, svobodna mu je pot na Dunaj, mogoče konvenira zanj celo Pariz! — Slednjič pa: Vsaka sila do vremena!

Vinica, Belakrajina, 22. oktobra 1914.

Jure Šterk.

Zobna krema

KALODONT
Usna voda

Dobre vinske sode

iz hrastovega lesa, prav močne, od 400 do 700 litrov, prodaja po nizki ceni **FRAN CASCIO**, vinski trgovec, **LJUBLJANA**, Šolski drevored (Mahrova hiša). 2933

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Mihael Kastner.

Gostilna

na obljudenem se odda s 1. svečanom kraju Ljubljane leta 1915. - Poizve se v Ljubljani, Zatiška ulica št. 1, I. nad.

Priporočamo hitre

159

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmrl nasl. Katinka Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ul. 6. Izborna blago. Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

Orožje in kolesa

na obroke. — Posamni deli najceneje. Ilustrovani ceniki zastoj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev Opočno ob drz. žol. 2124, Češko, 4733

Dvoje stanovanj

se odda po primerni ceni v Naklem števil. 45, blizu kolodvora in cerkve poleg državne ceste, eno v prvem nadstropju, drugo v pritličju, vsako obstoječe iz 2 sob, 1 kuhinje z vodovodom, ter kleti, pripravni za kakega vpokojenca. Na željo se odda tudi vrt. Natančnejša pojasnila pri V. Črnilcu-u, Naklo pri Kranju. 2824

Vsakovrstne nove hrastove

SODE

ima naprodaj **AVGUST REPIČ** v Ljubljani (v Trnovem.) Popravila se točno izvršujejo.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

3531

Pred Skofljo števil. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Proda se stavbišče

ki meri okroglo 1000 m² blizu kolizeja ob Janez Knežovi ulici.

Tozadevne ponudbe poslati je na upravnishstvo »Slovenca« pod »R. K.« 3049. 3

Med

zlatorumen trčan, z jamčeno čist v dežicah s 4 1/2 kg vsebine razpošilja po K 8-50.

Čebelarna 3944
Ilirska Bistrica.

Sanatorij Elizabetišče

za notranje, kirurške in ženske bolezni (bol. po strežba sester križark).

Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerno. V sanatoriju moderno kopališče z vsemi zdravilnim pripomočki.

Poljanska c. 16.

Telefon št. 141

Izkazji izgub.

V seznamu izgub št. 33 se nahajajo razen že zadnji obelodanjenih med drugimi tudi še sledeči: Nadporočnik Adria Karel, zrakoplovni oddelek (pp. 97.) 1/6, iz Lovrane, ranjen; nadporočnik Alexay Andrej, zrakoplovni oddelek (pp. 66.), 5. stotinja, ujet; nadporočnik Böhm Artur, zrakoplovni oddelek (polj. top. p. št. 3), 8. stotinja, ranjen; nadporočnik Flassig Jožef, zrakoplovni oddelek (4. trdnjavi top. p.), 1. stotinja, mrtve; nadporočnik Georgievč Manfred, zrakoplovni oddelek (23. lov. bat.), 14. stotinja, mrtve; nadporočnik Georgievč pl. Apadia Gvido, zrakoplovni oddelek (9. huzarski p.), 5. stotinja, ujet; nadporočnik Mandl Janez, zrakoplovni oddelek (4. trdnjavi top. p.), 5. stot., ranjen; nadporočnik Rosenthal Friderik, zrakoplovni oddelek (15. drag. p.), 11. stotinja, ujet; nadporočnik Schwab Hugo, zrakoplovni oddelek (57. pp.), 1. stotinja, ujet; nadporočnik Steiner-Götl pl. Auring, zrakoplovni oddelek (29. pp.), 4. stot., ranjen; nadporočnik Stauber Karel, zrakoplovni oddelek (pp. 36.), 14. stotinja, ranjen; nadporočnik Wolf Engelbert, zrakoplovni oddelek (92. pp.), 1. stotinja, mrtve.

V seznamu izgub št. 34 se nahajajo med drugimi še sledeči: Nadporočnik Higersperger Pavel, 9. lov. bat., iz Ptuja, ranjen; stotnik Jeločnik Friderik, 1. bos. herc. pp., mrtve; Borštnik Ignacij, 97. pp., ranjen; Breitz Janez, 9. lov. bat., iz okolice Kranja, ranjen; Bukovec Jožef, 97. pp., ranjen; Cunjac Janez, 97. pp., ranjen; Ferezin Cezar, 97. pp., ranjen; Gorše Jurij, 97. pp., mrtve; Kavčič Jakob, 97. pp., mrtve; Kováč Martin, 97. pp., mrtve; Lavrenčič Janez, 97. pp., ranjen; Ponisch Viljem, 9. lov. bat., iz Vipave, ranjen; Ribnikar Alojzij, 97. pp., mrtve; Sever Jožef, 97. pp., ranjen; Širok Jožef, 97. pp., ranjen; Uhelj Edvard, 97. pp., ranjen; Virt Franc, 97. pp., ranjen; Wolf Marij, 97. pp., ranjen; Zadnik Hermin, 97. pp., ranjen; Zei Jožef, 97. pp., ranjen; Žižmond Jožef, 97. pp., ranjen.

V seznamu izgub št. 35 se med drugimi nahajajo tudi sledeči: Kadet Petschnig Rihard, 3. bos. herc. p., ranjen; Bečan Janez, 21. pp., Grušnje pri Konjicah, ranjen.

V seznamu izgub št. 36 se nahaja med drugimi tudi sledeči: Stotnik Aleš Ignacij, 8. pešpolk, ranjen.

V seznamu izgub št. 37 se med drugimi nahajajo tudi sledeči: Kadet Braun Oton, 87. pp., ranjen; stotnik Kocijan Rudolf, 87. pp., ranjen; nadporočnik pl. Kutschera Ernest, 87. pp., ranjen; nadporočnik Rebhahn Leonhard, 17. pp., ranjen; Bauer Ernest, iz križarice »Zenta«, iz Velikova, ujet; Črtalič Rudolf, iz križarice »Zenta«, iz Brežic, ujet; Knipič Franc, iz križarice »Zenta«, iz Podgorice, ujet; Kováč Metod, iz križarice »Zenta«, iz Sv. Lucije pri Tolminu, ranjen in ujet; Kramar Janez, iz križarice »Zenta«, iz Dobre pri Celju, ranjen in ujet; Krismanič Jožef, iz križarice »Zenta«, iz Pazina, ujet; Kušec Marcel, iz križarice »Zenta«, iz Trsta, ujet; Rak Franc, iz križarice »Zenta«, iz Pulja, ranjen in ujet; Robič Pavel, iz križarice »Zenta«, iz Kranjske Gore, ujet; Šibenik Janez, iz križarice »Zenta«, iz Postojne, ranjen in ujet; Stibel Angelik, iz križarice »Zenta«, iz Trsta, ujet; Wuggenig Franc, iz križarice »Zenta«, iz Beljaka, ujet; Žerjal Ernest, iz križarice »Zenta«, iz Trsta, ujet.

V seznamu izgub št. 38 in 39 se med drugimi nahajajo tudi sledeči: Stotnik Alpi Friderik, 53. pp., mrtve; Pukl Ivan, finančne straže nadglednik, iz okolice Maribora, mrtve.

V poročilih o ranjenih in bolnikih št. 37. se nahajajo med drugimi tudi sledeči: Poročnik dr. Kreč Vladimir, 87. pp., iz Ljubljane, ranjen, v Budimpešti; Alban Adolf, 27. d. p., ranjen, v Bartfa; Babič Jožef, 7. polj. top. p., ranjen, v Bartfa; Berghes Mihael, 27. dom. p., ranjen, v Kisszeben; Bobič Franc, 27. dom. p., iz Prapreč, ranjen, v Bartfa; Brak Anton, 97. pp., ranjen, v Kisszeben; Brslaj Matej, ranjen, v Szegedu; Chladek Franc, 27. dom. p., ranjen, v Szegedu; Gomilak Rudolf, 9. polj. top. p., iz Radgona, ranjen, v Homonni; Croat Alojzij, 87. pp., ranjen, v Kisszeben; Daneu Jast, 97. pp., bolan, v Kisszeben; Fabjanič Franc, 87. pp., ranjen, v Bartfa; Foit Ernest, 27. dom. p., ranjen, v Szegedu; Janič Luka, 27. dom. p., ranjen, v Szegedu; Jekoš Avgust, 27. dom. p., ranjen, v Kisszeben; Jecel Rok, 87. pp., ranjen, v Kisszeben; Kandut Anton, 87. pp., ranjen, v Kisszeben; Komlanc Franc, 8. polj. top. p., iz Hrastnika, ranjen, v Bartfa; Košak Anton, 87. pp., ranjen, v Kisszeben; Krajner Franc, 47. pp., ranjen, v Bartfa; Krpina Franc, 7. lov. bat., ranjen, v Bartfa; Kruh Franc, iz Zagorja, bolan, v Satoraljaihely; Marinc Ludvik, ranjen, v Kisszeben; Maršalek Janez, 27. dom. p., ranjen, v Bartfa; Masser Janez, 97. pp., ranjen, v Kisszeben; Medeot Albin, 27. dom. p., bolan, v Kisszeben; Medvešek Alojzij, 97. pp., iz Trbovelj, ranjen, v Bartfa; Medvešek Matej, 87. pp., ranjen, v Kisszeben; Mlaskáč Metod, 27. dom. p., ranjen, v Bartfa; Oravec Jožef, 47. pp., ranjen, v Kisszeben; Pajk Stefan, 97. pp., ranjen, v Kisszeben; Pajman Anton, 87. pp., ranjen, v Kisszeben; Padari Peter, 97. pp., bolan, v Kisszeben; Pegan Metod, 97. pp., ranjen, v Bartfa; Pressnig Janez, 7. polj. top. p., bolan, v Kisszeben; Pušnik Jakob, 47. pp., bolan, v Kisszeben; Sidopović Stanko, 97. pp., ranjen, v Požunu; Solc Anton, 7. pp., ranjen, v Szegedu; Sušec Gabriel, 7. pp., ranjen, v Kisszeben; Uršič Janez, 27. pp., ranjen, v Kisszeben; Vale Jakob, 97. pp., ranjen, v Kisszeben; Vauport Martin, 87. pp., ranjen, v Kisszeben; Vidović Franc, 87. pp., ranjen, v Kisszeben; Visintin Feliks, 27. dom. p., ranjen, v Kisszeben; Volcni Valentin, 27. dom. p., iz Krtine, ranjen, v Bartfa; Zolger Martin, 47. pp., ranjen, v Kisszeben.

Cerkvene pevske zборе opozarjamo na oceno nove zbirke »Slava presv. Eucharistiji«, ki obsega 75 pesmi za mešan zbor, in pri kateri so sodelovali izvečine vsi naši cerkveni skladatelji. Oceno je priobčil gospod Premrl v »Slovenec« št. 246 z dne 28. oktobra. t. l. Vsak pevovodja bo našel v tej zbirki svojemu zboru prikladne pesmi in dobil v nji obilo gradiva. Obširna partitura velja 6 kron, glasovi so po 60 vin.; dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

»Tolažba dušam v vicah.« Molitvenik, priredil župnik Fr. Bleiveis. K bližajočemu se prazniku verni duha in za mesec november sploh priporočamo ta molitvenik, ki je izšel pred kratkim v novem natisu. Molitev za mrtve je sveta cerkev vedno priporočala kot posebno zaslužno delo. Letos je pa spomin na mrtve posebne na one, ki so darovali življenje na bojnem polju, še posebno oživel v naših srcih. V pismih naših vojakov z bojnega polja, zdravih in ranjenih, prevladuje prošnja do domačih »molite za me!« še globokeje pa

nam sega v srce nema prošnja onih, ki je ne morejo nič več z besedo izraziti, ker jih je že pokrila tuja zemlja na bojnem polju. Molitvenik »Tolažba dušam v vicah« nas uči, kako najbolje pomagamo trpečim v vicah, kateri nam bodo hvaležni. Knjižica velja vezana z rdečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 2 K, v najfinjšem šagrinu 2 K 60 v. in se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Djakovski mlín na valjčke d. d. v Djakovem.

Zastopstvo za Kranjsko:
A. Švara, Ljubljana.

Zahtevajte v lastnem interesu edino specialno pristno

pšenično moko

znamka:

Jako Jako Jako Jako Jako Jako Jako

ker je ista ne samo najboljša, ampak tudi najcenejša. 44

Dož. lekarna pri »Mariji Pomagaj«

M. LEUSTEK

Ljubljana; Resljeva cesta 1

zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu

priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepuje in preprečuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje izborni proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K. 3228

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognaca, Malaga, ruma itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogovce se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogovce, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo zagotovljeno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 118

P. n. Telefon št. 283.

Podpisani naznanjam, da imam letos v zalogi razni stavbni material. Posebno opozarjam, da imam večjo zalogo

cevi iz kamenine

iz najboljših tvornic Hruschauer, kakor tudi cementne cevi v različnih dimenzijah, cementne in šamotne plošče, storje ter razne vrste izolacijskih tvarin.

Pri naročilih zadostuje, da se mi za kamene cevi navede višina nadstropij, oziroma hiše, pri vlažnih stenah in raznih izolacijah množina kvadratnih metrov stene, za tlak obris prostora itd.

Vsa strokovna navodila in proračuni za naročnike brezplačno.

Veselo spoštovanjem

Stavbna tvrdka Ivan Ogrin, Ljubljana

Gruberjevo nabrežje št. 8.

960

Slovenska trgovska šola v Ljubljani

(Kongresni trg št. 2) s pravico javnosti.

Sprejemno naznanilo.

Dvorazredna trgovska šola za dečke.

V pripravljani razred se sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 13 let in so dovršili vsaj štiri razrede ljudske šole.

V I. trgovski letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejemajo v I. letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje ali meščanske šole.

Odhodno izpričevalo šole upravičuje do dveletne aktivne vojaške službe in nado- mešča triletno učno dobo v trgovini.

Dvorazredna trgovska šola za deklice.

V I. trgovski letnik za deklice se sprejemajo učence, ki so stare najmanj 14 let in ki so dovršile 8. razred ljudske ali 3. razred meščanske ali 4. razred kake srednje šole. Pripravljalnega razreda na dekliškem oddelku ni.

Vpisovanje se bode vršilo v ponedeljek, dne 2. novembra 1914, od 9. do 12. ure dopoldne.

Pri sprejemu imajo prednost sinovi in hčere trgovcev in obrtnikov.

K vpisu naj pridejo učenci, oziroma učence v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinesejo seboj krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 15 K vpisnine ter prispevka k učilom.

Ostala pojasnila daje tudi pismenim potom

ravnateljstvo.

Ljubljana, dne 20. oktobra 1914.

2 elegantni stanovanji

V I. nadstropju na Slovenskem trgu št. 2. je oddati za februarjski rok 1915 večje stanovanje, obstoječe iz 4 velikih sob z razgledom na park, s kopalnico in obsežno pritliklino. V stanovanju je električna razsvetljava, in

manjše stanovanje, obstoječe iz 4 sob ter kopalnice. Razgled na park iz vseh 4 sob. Električna razsvetljava in obsežna pritliklina. Stanovanje se odda za februarjski rok 1915 eventuelno že 15. novembra 1914.

Povprašati je v odvetniški pisarni dr. V. Krisper in dr. V. Tomlinšek, Slovenski trg št. 2. Ogledovanje dnevno od 11.—12. dopoldne in od 4.—5. popoldne, izjemši nedelje. 3460

Odda se takoj v Ilirski ulici št. 22

stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in drugih pritliklin, in

2 stanovanja

na Poljanski cesti št. 67 (poprej tovarna za žveplenke.) — Več pove **ADOLF HAUPTMANN**, posestnik v Ljubljani.

Absolutno zajamčeno, pristno

! VINO !

Kmetijsko društvo v Vipavi oddaja vsled priporočila knezošofijskega ordinarijata pristna bela mašina in namizna vina letnika 1912 po 56 K in letnika 1913 od 40—45 K za hektoliter, postavljeno na kolodvor v Ajdovščino. — Sortirano

rizling

je po 60 K. Večjim odjemalcem dovoli se znaten popust in tudi istim, ki pošljejo svoje posode. — Kleti nadzoruje vipavski dekan.

V zalogi je tudi pristno tropinsko žganje, cena 2 K 20 vin. za liter. Večje množine po dogovoru ceneje.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Kantina Corazza

Levada (Istra)

607

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

M. Rosner & Co.

v Ljubljani

veležganjarna sadja in tovarna likerjev priporoča

v svoji lastni žganjarni kuhane izdelke i. s.:

Slivovko

2349

Brinjevec

Hruševac

Tropinovec

pristnost zajamčena

Vermut-vino

najboljše kakovosti

ugodne cene

vzorci na razpolago

Čevljarji

sprejmejo se

za različna dela takoj za dobro plač v tovarni

Peter Kozina & Ko.

Zglati naj se

v tovarni v Tržiču ali v pisarni v Ljubljani, Breg.

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14

se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen poset zlasti pa preč. duhovščini v izdelovanju vsakovrstne duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpežnega in solidnega blaga, po nizkih cenah. 811 52

MARX & MAIL

in glazure za tla, izborne specialitete, ki se zelo hitro suše in jih vsak lahko rabi.

Zaloga tovarne za lake

Ludvika Marxa

pri tvrdki BRATA EBERL, Ljubljana.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.

Jos. Reich

Poljanski nasip — Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čisti sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Katera dama ali gospod bi posodil visokošolecu 800 K proti mesečnemu odplačevanju, proti zahtevanim obrestim in popolnoma varnemu jamstvu
Blagohotne ponudbe pod „3060“ na upravo „Slovenca“.

Najnižje cene

Največji izbor

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna delničnik
Ljubljana, Metelkova ul. 15.

Najboljši češki nakupni vir!

Geno posteljino perje.

1 kg sivca, dobrega, pu-
ljenega 2 K; boljše 2 K
40 v.; prima polbelega 2 K
80 v.; belega 4 K; belega
pustastega 5 K 10 v.; 1 kg
velutinskega snodobelega,
puljenega, 6 K 40 v.; 8 K;
puha sivca 6 K, 7 K, be-
lega, finega 10; najfinjši
sprni puh 12 K.

Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje
iz gostonitega rde-
čega, modrega, be-
lega ali rumenega nankinga, ena pernica 180 cm dolga,
120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dolgi,
60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovit-
nim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh
24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
zglavnice 3 K, 5 K 50 v., 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140
cm šir. 13 K, 14 K 70 v., 17 K 80 v., 21 K; zglavnica 90
cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50 v., 5 K 50 v., 5 K 70 v., spod-
nja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga,
116 cm šir. 12 K 50 v., 14 K 80 v. Razposilja se po povzetju,
od 1. K naprej franko. Lahko se franko zamenja za ne-
ugajajočo se vrne denar. Natančni cen. gratis in franko.
S. BENISCH, DESENICE št. 818 (Češko).

Odda se v najem
posestvo

Antona Ropret vulgo Kapsa z Bleda, obstoječe
iz hotela s potrebnimi gospodarskimi in go-
stilničarskimi prostori ter tudi nekaj njiv in
travnikov.
Posestvo odda se v najem skupno, lahko
pa tudi polja posebej. Tozadevne ponudbe po-
slati je na Terezijo Ropret, kartonažna tovarna
v Mengšu.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvena n
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta
Nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Pozor!

Ako hočete kupiti poceni dobro izdelano pohištvo, ima
Prva kranjska mizararska zadruga v št. Vidu
n. Ljubljano, postaja Vižmarje ali v Ljubljani
kompletne spalne in jedilne oprave z marmorno
ploščo in zrcalom od K 230 naprej. Izdelujejo se
tudi stavbinska dela. Ceniki in proračuni brezplačno.

Pozor!

Izgotovljene obleke, suknje, pelerine
za moške in dečke ter lepe in jako okusno izgotovljene
iz pliša ali sukna vrhne

Pri Škofu

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3
Medarske ulice
Ceniki na zahtevo brezplačno.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana
Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

s.e. priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo
za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd.

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani
n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživlje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamska zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1913. K 170.217.149—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496-17
V letu 1913, se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane
podružnice. — Prospekti zastoj in poštne prosto.

2171 **Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.**

Hraniln. kmečkih občin v Ljubljani

ima svoje prostore v hiši „Zadrugne Zveze“, Dunajska cesta 38 nasproti
„Bavarskemu dvoru“ v bližini mitnice sprejema in obrestuje hranilne
vloge po

4 1/2 0/0

Rentni davek plačuje iz svojega. Vložne knjižice drugih denarnih zavo-
dov sprejema kot gotov denar ter se obrestovanje ne prekine.

Oskrbni sama devikulacije in vinkulacije. Zunanjim vlagateljem so
za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranil-
nice. Za varnost naloženega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem svo-
jim premoženjem in z vso davčno močjo. Hranilnica kmečkih občin v
Ljubljani je pupilarno varen zavod, v katerega nalagajo tudi c. kr.
sodišča denar mladoletnih.

Hranilnica kmečkih občin je regulativna hranilnica in je nje poslo-
vanje pod nadzorstvom cesarskega komisarja kot zastopnika c. kr. de-
želne vlade v Ljubljani.

Daje posojila na zemljišča, občinam in korporacijam na amortizacijo
na vsak poljuben način, dalje na menice in vrednostne papirje.

Najcenejši nakupni vir
volne za pletenje
vseh kakovosti.

Izdelovanje životnih pasov,
nogavic, snežnih čepic,
zimskih zapestk in
kolenogre cev.

Toni Jager
Ljubljana, Židovska ulica 5.
2781

Kranjska deželna vinarska zadruga
v Ljubljani (deželni dvorec.)

Opozarjamo slavno občinstvo in tiste še po-
sebno, ki se interesirajo za prava domača razno-
vrstna namizna in desertna vina, in sicer

Belokranjc, Dolenc in Vipavc.

Vina so zajamčeno pristna, tako, da jih tudi ča-
stita duhovščina zanesljivo rabi za sv. maše.

Vina se oddajajo od 56 l dalje. Desertna v
butelkah. Postrežba točna in solidna, cene nizke,
posebno, ker Deželna vinarska zadruga ne stremi
po dobičku, ampak da povzdigne promet domačih
vin kolikor mogoče.

**O kakovosti vin se lahko vsak-
do prepriča v Unionski kleti v**
Ljubljani, kjer se točijo vina sa-
mo Deželne vinarske zadruge.

I. Gorjanc

specialna trgovina steznikov in obvez
Sv. Petra cesta 28
nasproti hotela Tratinik

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih
kirurških obvez, Dr. Bruns bombaza ter
sploh vseh priprav za bolnike

2% izkupička v korist Rudečega križa
3047

Štambilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Selenburgova ul. št. 1.
Ceniki franko. 553 Ceniki franko.

Valjčni mlin za žito

se odda v najem
na Glincah pri Ljubljani.

3063 Več pove posestnica istotam.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

**Firnež iz pristne-
ga lanenega olja.**

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-

Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.

live (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.

Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska de a
Igriška ulica 6, Gradišče.